

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Finanční analýza České pošty

Bc. Jiří Ulrych

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jiří Ulrych

Ekonomika a management
Provoz a ekonomika

Název práce

Finanční analýza České pošty

Název anglicky

Financial analysis of the Czech Post

Cíle práce

Cílem diplomové práce je provést finanční analýzu daného podniku a zhodnotit jeho finanční situaci pomocí vhodných finančních ukazatelů. Na základě výsledků budou uvedeny možné návrhy na zlepšení dosavadní situace.

Metodika

Diplomová práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část bude vypracována na základě studia odborné literatury. Budou zde charakterizována teoretická východiska finanční analýzy. V praktické části proběhne na základě podkladových dat finanční analýza uvedeného podniku. Hlavním nástrojem pro aplikaci bude vertikální a horizontální analýza a analýza poměrových ukazatelů. Na závěr proběhne zhodnocení výsledků.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

finanční analýza, účetní výkazy

Doporučené zdroje informací

KISLINGEROVÁ, E. *Manažerské finance*. V Praze: C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-194-9.

KNÁPKOVÁ, A. – PAVELKOVÁ, D. – REMEŠ, D. – ŠTEKER, K. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

RŮČKOVÁ, P. – ROUBÍČKOVÁ, M. *Finanční management*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4047-8.

SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1992-4.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 16. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Finanční analýza České pošty" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za vstřícný přístup, odborné vedení a cenné rady při tvorbě mé diplomové práce.

Finanční analýza České pošty

Abstrakt

Tématem diplomové práce je vyhodnocení finanční situace státního podniku Česká pošta v letech 2015 - 2019. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. První kapitoly teoretické části se zaměřují na charakteristiku finanční analýzy. Jsou zde uvedeni její uživatelé a následně jsou vymezeny podkladové zdroje pro její tvorbu. Další kapitoly rešeršní části se orientují na popis jednotlivých metod, které jsou používané při tvorbě finanční analýzy. Jedná se především o analýzu absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů. Poslední část literárních rešerší se věnuje zejména popisu vybraných bankrotních a bonitních modelů. V praktické části je charakterizován zvolený podnik. Následně jsou aplikovány metody finanční analýzy, které byly vystiženy v teoretické části. S tím souvisí provedení horizontální a vertikální analýzy. Dále jsou vyhodnoceny vypočítané poměrové ukazatele, rozdílové ukazatele a zvolené bankrotní a bonitní modely. V poslední kapitole praktické části je provedeno krátké srovnání vybraného podniku s konkurencí.

Klíčová slova: finanční analýza, aktiva, poměrové ukazatele, rentabilita, likvidita, aktivita, zadluženost, rozvaha, výkaz zisků a ztrát, bankrotní modely, bonitní modely

Financial analysis of the Czech Post

Abstract

The topic of the diploma thesis is the evaluation of the financial situation of the state-owned enterprise Czech Post in the years 2015 - 2019. The thesis is divided into theoretical and practical part. The first chapters of the theoretical part focus on the characteristics of financial analysis. Its users are listed here and then the basic sources for its creation are defined. The next chapters of the research part focus on the description of individual methods that are used in the creation of financial analysis. It is mainly an analysis of absolute, differential and ratio indicators. The last part of the literature search is mainly devoted to the description of selected bankruptcy and creditworthiness models. In the practical part there is characterized the chosen enterprise. Subsequently, there are applied the methods of financial analysis, which were described in the theoretical part. The implementation of horizontal and vertical analysis is related to this. Next, the calculated ratio indicators, difference indicators and selected bankruptcy and creditworthiness models are evaluated. In the last chapter of the practical part there is made a brief comparison of selected enterprise with the competition.

Keywords: financial analysis, assets, ratio indicators, profitability, liquidity, activity, indebtedness, balance sheet, profit and loss statement, bankruptcy models, creditworthiness models

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Finanční analýza.....	14
3.1.1 Historie.....	15
3.1.2 Uživatelé	16
3.2 Zdroje pro finanční analýzu	17
3.2.1 Rozvaha	18
3.2.2 Výkaz zisků a ztrát.....	20
3.2.3 Výkaz cash flow (přehled o peněžních tocích).....	21
3.2.4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu	22
3.3 Metody finanční analýzy.....	22
3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů	23
3.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	24
3.4 Analýza poměrových ukazatelů	25
3.4.1 Ukazatele rentability	25
3.4.2 Ukazatele likvidity	27
3.4.3 Ukazatele aktivity	29
3.4.4 Ukazatele zadluženosti	31
3.4.5 Ukazatele tržní hodnoty	33
3.5 Ukazatele přidané hodnoty.....	34
3.6 Soustavy ukazatelů a souhrnné ukazatele	35
3.7 Bankrotní a Bonitní modely	37
3.7.1 Altmanův model	37
3.7.2 Model IN - Index důvěryhodnosti	39
3.7.3 Tafflerův model	40
3.7.4 Kralickův Quicktest	41
4 Vlastní práce	43
4.1 Charakteristika společnosti	43
4.1.1 Historie.....	44
4.1.2 Vybrané informace o podniku	45
4.2 Analýza absolutních ukazatelů.....	49
4.2.1 Horizontální analýza	49

4.2.2	Vertikální analýza	55
4.3	Analýza poměrových ukazatelů	58
4.3.1	Likvidita.....	58
4.3.2	Rentabilita	60
4.3.3	Aktivita.....	63
4.3.4	Zadluženost	67
4.4	Analýza rozdílových ukazatelů	70
4.5	Bankrotní a bonitní modely	72
4.5.1	Kralickův Quicktest	72
4.5.2	IN99	74
4.5.3	Tafflerův model.....	75
4.6	Srovnání s konkurencí	76
5	Zhodnocení výsledků a doporučení	80
5.1	Zhodnocení finanční analýzy	80
5.2	Srovnání s konkurencí	82
6	Závěr.....	83
7	Seznam použitých zdrojů.....	85
8	Přílohy	87

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Du Pontův rozklad.....	36
Obrázek 2 - Logo České pošty.....	43
Obrázek 3 - Zkrácená organizační struktura	45

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Základní struktura rozvahy	20
Tabulka 2 - Interpretace výsledků u veřejně obchodovatelných podniků (Altmanův model)	38
Tabulka 3 - Interpretace výsledků u veřejně neobchodovatelných podniků (Altmanův model)	38
Tabulka 4 - Interpretace výsledků pro IN05	39
Tabulka 5 - Interpretace výsledků pro IN99	40
Tabulka 6 - Interpretace výsledků Tafflerova modelu.....	40
Tabulka 7 - Bodování hodnot Kralickova Quicktestu	41
Tabulka 8 - Interpretace výsledků Kralickova Quicktestu.....	42
Tabulka 9 - Celkový počet provozoven	49
Tabulka 10 - Horizontální analýza aktiv	49
Tabulka 11 - Horizontální analýza pasiv	51

Tabulka 12 - Horizontální analýza vybraných položek Výkazu zisků a ztrát	53
Tabulka 13 - Vertikální analýza aktiv.....	55
Tabulka 14 - Vertikální analýza pasiv	56
Tabulka 15 - Rozvahové položky pro výpočet ukazatelů likvidity (v mil. Kč).....	58
Tabulka 16 - Položky účetních výkazů pro výpočet ukazatelů rentability (v mil. Kč)	61
Tabulka 17 - Položky účetních výkazů pro výpočet ukazatelů aktivity (v mil. Kč).....	63
Tabulka 18 - Rozvahové položky pro výpočet ukazatelů zadluženosti (v mil. Kč)	67
Tabulka 19 - Rozvahové položky pro výpočet rozdílových ukazatelů (v mil. Kč)	70
Tabulka 20 - Vypočtené hodnoty poměrových ukazatelů pro Kralickův Quicktest.....	72
Tabulka 21 - Bodované ohodnocení Kralickova Quicktestu	72
Tabulka 22 - Vypočtené hodnoty poměrových ukazatelů pro IN99.....	74
Tabulka 23 - Hodnoty ukazatelů vynásobené příslušnými koeficienty	74
Tabulka 24 - Vypočtené hodnoty poměrových ukazatelů pro Tafflerův model.....	75
Tabulka 25 - Hodnoty ukazatelů vynásobené příslušnými váhami	75
Tabulka 26 - Hodnoty čistého obrátu České pošty a konkurence (v mil. Kč).....	77
Tabulka 27 - Hodnoty čistého zisku České pošty a konkurence (v mil. Kč).....	78

Seznam grafů

Graf 1 - Průměrný přepočtený počet pracovníků.....	46
Graf 2 - Srovnání průměrné mzdy v České poště a průměrné mzdy v ČR.....	47
Graf 3 - Počet provozoven	48
Graf 4 - Vývoj ukazatelů likvidity	59
Graf 5 - Vývoj ukazatelů rentability 1	61
Graf 6 - Vývoj ukazatelů rentability 2	62
Graf 7 - Vývoj obrátu aktiv a obrátu stálých aktiv	64
Graf 8 - Vývoj doby obrátu pohledávek a závazků z obchodních vztahů	65
Graf 9 - Vývoj doby obrátu celkových krátkodobých pohledávek a závazků.....	66
Graf 10 - Vývoj celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování	68
Graf 11 - Vývoj míry zadluženosti	69
Graf 12 - Vývoj finanční páky	69
Graf 13 - Vývoj rozdílových ukazatelů ČPK a ČPP (v mil. Kč).....	71
Graf 14 - Kralickův Quicktest	73
Graf 15 - Tafflerův model.....	76
Graf 16 - Vývoj čistého obrátu České pošty a konkurence (v mil. Kč).....	77
Graf 17 - Vývoj čistého zisku České pošty a konkurence (v mil. Kč)	79

1 Úvod

Podnikání je základem každé tržní ekonomiky, k jejímu fungování patří zdravé konkurenční prostředí. Aby firma v konkurenčním boji uspěla, je ovlivněno mnoha faktory. Jedním z takovýchto faktorů je správné finanční řízení a rozhodování. Finanční řízení zahrnuje například rozhodování o financování podniku, řízení investic, rozpočetnictví a mnoho dalších. Jednou z hlavních součástí finančního řízení podniku je finanční analýza, která je tématem této diplomové práce.

Úkolem finanční analýzy je vyhodnocení finanční situace podniku. To znamená, že posuzuje finanční výkonnost a finanční zdraví podniku. Poskytuje informace jednak, jak podnik hospodařil v minulých letech, a rovněž, jaký je výhled podniku do budoucnosti, což je základ pro finanční plánování.

Podklady pro tvorbu finanční analýzy mohou pocházet z interních i externích zdrojů. Interní zdroje zahrnují zejména účetní výkazy podniku nebo údaje z vnitropodnikového účetnictví. Nejdůležitějšími účetními výkazy jsou rozvaha a výkaz zisků a ztrát. Externími zdroji mohou být například odvětvové analýzy nebo různé oficiální statistiky.

Vytvořená finanční analýza bývá podkladem pro finanční rozhodování v podniku. Informace z ní čerpají jednak uživatelé uvnitř podniku a zároveň uživatelé mimo podnik. Hlavní uživatelé finanční analýzy bývají manažeři, investoři, obchodní partneři, banky nebo státní orgány.

Předmětem finanční analýzy v této diplomové práci je státní podnik Česká pošta. Tato tradiční instituce, jejíž historie sahá až do období první republiky, provozuje poštovní služby na území České republiky. Jedná se také o jednoho z největších zaměstnavatelů v České republice. S Českou poštou a jejími službami přišel do styku téměř každý občan České republiky. Ať už s ní jsou nebo nejsou lidé spokojeni, bude jistě zajímavé jí spatřit zase z jiného úhlu pohledu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je provedení finanční analýzy státního podniku Česká pošta v letech 2015 - 2019. Na základě uskutečněných metod finanční analýzy bude vyhodnocena finanční situace podniku. Dílčím cílem je provést komparaci s konkurenčními podniky. Bude porovnán výsledek hospodaření a čistý obrat za účetní období mezi vybranými podniky. Pozornost je rovněž věnována samotné České poště. Budou zachyceny vybrané informace o podniku například počet zaměstnanců nebo průměrná mzda v podniku.

2.2 Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část je zaměřena na charakteristiku finanční analýzy, jejích uživatelů a podkladových zdrojů pro její tvorbu. Dále budou popsány metody používané při zpracování finanční analýzy. Jedná se zejména o analýzu absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů. Nakonec budou znázorněny některé souhrnné ukazatele. Jedná se především o popis vybraných bankrotních a bonitních modelů. Teoretická část bude zpracována na základě studia odborné literatury, která se danou problematikou zabývá. V praktické části budou aplikovány zvolené metody finanční analýzy, které byly popsány v rešeršní části. Nejprve bude charakterizován podnik, který je předmětem analýzy. Budou uvedeny vybrané informace o podniku např. údaje o pracovněprávních vztazích. Dále bude vyhodnocena finanční situace podniku pomocí metod finanční analýzy. Bude provedena horizontální a vertikální analýza. Proběhne vyhodnocení poměrových ukazatelů, rozdílových ukazatelů a některých bankrotních a bonitních modelů. Nakonec bude provedeno krátké srovnání zvoleného podniku s konkurencí. Podkladová data pro tvorbu praktické části jsou čerpána z účetních výkazů, výročních zpráv a jiných oficiálních statistik.

3 Teoretická východiska

3.1 Finanční analýza

Nedílnou součástí finančního řízení podniku je finanční analýza, jejíž hlavní smysl spočívá v přípravě podkladů pro finanční rozhodování a plánování. Finanční analýzu lze definovat jako *soubor činností, jejichž cílem je zjistit a komplexně vyhodnotit finanční situaci podniku*. Dalším cílem finanční analýzy je zhodnocení finančního zdraví podniku.

Finanční situací podniku je myšlena jeho finanční výkonnost, která se měří především pomocí ziskovosti (rentability). Naopak finanční zdraví znamená, že podnik má uspokojivou finanční situaci. Za finančně zdravý podnik se pokládá takový, který je schopen opakovaně dosahovat určité míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je úměrná výši rizika daného odvětví (Růžicková, 2019; Hrdý & Krechovská, 2009).

Finanční analýzu lze rozdělit podle chápání jejího pojetí na užší pojetí a širší pojetí. V užším pojetí zahrnuje posouzení současného stavu a historického vývoje podnikových financí (ex post analýza). V širším pojetí se pokouší o predikci podnikových financí do budoucna, čímž vytvoří základ pro finanční plánování (ex ante analýza).

Finanční analýza se snaží o identifikaci silných a slabých stránek podniku. Silné stránky by měly být příležitosti pro podnik, naopak v rámci slabých stránek mohou být odhaleny potenciální hrozby. Hlavní požadavky na finanční analýzu jsou komplexnost a soustavnost provádění (Homolka & kol., 2014; Hrdý & Krechovská, 2009; Kislingerová, 2007).

Finanční analýza je propojena s finančním účetnictvím prostřednictvím účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisků a ztrát nebo výkaz cash flow), které poskytují informace pro finanční rozhodování. Účetnictví zajišťuje přesné peněžní hodnoty údajů, které jsou vztaženy k určitému časovému okamžiku (Zámečník & kol., 2007).

Výsledky finanční analýzy fungují jako podklad pro management podniku. Manažerům slouží jako nástroj pro krátkodobé a hlavně dlouhodobé finanční řízení firmy. Dále slouží jako zdroj informací pro jiné uživatele, kteří přicházejí do kontaktu s daným podnikem např. investoři, obchodní partneři, státní instituce nebo zaměstnanci (Knápková & kol., 2017).

Cíle finanční analýzy

Mezi cíle finanční analýzy patří (Růžičková & Roubíčková, 2012; Martinovičová & kol., 2019):

- zhodnocení vlivu vnějšího a vnitřního prostředí
- analýza dosavadního vývoje podniku
- porovnání výsledků analýzy v prostoru
- rozbor vztahů mezi ukazateli
- poskytnutí informací pro rozhodování do budoucna
- analýza variant budoucího vývoje a výběr nejlepší varianty
- interpretace výsledků finanční analýzy včetně návrhů ve finančním plánování a řízení podniku

3.1.1 Historie

Historie finanční analýzy pravděpodobně sahá až ke vzniku peněz, jelikož bylo třeba uvažovat, jak s nimi naložit. Moderní finanční analýza se začala rozvíjet ve Spojených státech amerických v 19. století. Nejprve ovšem šlo pouze o teoretické práce. Praktická analýza se začala používat až po několika desetiletích. Analýzy nejprve znázorňovaly hlavně absolutní změny v účetních výsledcích. Poté se projevilo, že rozvaha a výkaz zisků a ztrát fungují jako cenné zdroje informací ke zjištění, zda je firma schopna splácet úvěr. Dále šlo o sledování likvidity podniku a tím i o jeho schopnost přežít. V zemích, které mají rozvinutou tržní ekonomiku, má finanční analýza dlouholetou tradici a stala se důležitou součástí pro řízení podniku (Růžičková, 2019).

V Čechách se poprvé objevila finanční analýza na začátku 20. století, kdy prof. Josef Pazourek sepsal spis *Bilance akciových společností*. V tomto spise se objevuje pojem "analýza bilanční". Pojem "finanční analýza" se pomalu začíná používat po druhé světové válce. Naplno se finanční analýza začala využívat ke zhodnocení finanční situace podniků až po roce 1989 a postupem času se stala hojně využívaným prostředkem pro zjišťování reálné ekonomické situace podniku (Růžičková, 2019).

3.1.2 Uživatelé

Informace z finanční analýzy slouží jako podklad pro rozhodování a řízení podniku. Používají jí tedy především manažeři. Nejen oni jsou ovšem jejími uživateli. Finanční analýza je rovněž předmětem zájmu mnoha jiných subjektů, z nichž každý může vyhledávat odlišné informace (Homolka & kol., 2014).

Manažeři

Manažeři využívají výstupy z finanční analýzy pro krátkodobé, ale především dlouhodobé řízení podniku. Analyzují zejména finanční situaci firmy. Vedle toho s pomocí finanční analýzy rozhodují o investičních záměrech, o výběru optimální majetkové a kapitálové struktury, o alokaci volných peněžních prostředků nebo o tvorbě finančního plánu (Homolka & kol., 2014).

Investoři

Investoři jsou subjekty, které do podniku vložily určité množství kapitálu a v budoucnosti očekávají jeho zhodnocení. Sledují především finanční výkonnost a stabilitu firmy. Mezi investory patří akcionáři (popř. společníci), držitelé úvěrových cenných papírů nebo ti, kteří investici teprve zvažují tedy potenciální investoři (Růžičková & Roubíčková, 2012).

Obchodní partneři

Mezi obchodní partnery se řadí dodavatelé a odběratelé. Dodavatele zajímá, zda bude zákazník schopen splatit své závazky. Sledují především likviditu, zadluženost a solventnost klienta a soustřeďují se na jeho dlouhodobou stabilitu. Pokud by totiž nastal krach odběratele a ten tedy nebude schopen splácet, pak se do finančních potíží může dostat i dodavatel.

Odběratelé mají rovněž zájem na příznivé finanční situaci dodavatele. Potřebují mít jistotu, aby dodavatelský podnik dostal svým závazkům. Jedná se hlavně o odběratele, jejichž činnost je závislá na dodávkách od konkrétního dodavatele (Kislingerová, 2007).

Banky a ostatní věřitelé

Tyto subjekty požadují od svého potenciálního dlužníka informace o jeho finanční situaci. Takovéto informace zjišťují především z finanční analýzy dlužníka, na jejímž základě se rozhodují, jestli mu poskytnou úvěr. Součástí úvěrové smlouvy bývá pravidelný reporting o vývoji finanční situace dlužníka (Kislingerová, 2007).

Další uživatelé

Státní orgány - používají informace z finanční analýzy například na statistická šetření, na kontrolu plnění daňových povinností, na rozdělení dotací nebo na získání přehledu o finanční situaci podniků se státní zakázkou.

Zaměstnanci - usilují o prosperitu a stabilitu svého podniku, zajímají se tedy zejména o jeho likviditu nebo ziskovost.

Konkurenti - sledují finanční situaci podniků, se kterými soupeří na trhu, a porovnávají s nimi své výsledky.

Burzovní makléři - využívají znalosti finanční situace podniků, aby mohli úspěšně obchodovat s cennými papíry.

Analytici, daňoví poradci, účetní znalci - na základě finanční analýzy zjišťují nedostatky a doporučují jejich nápravu.

Veřejnost - sleduje například finanční informace podniků, jejichž akcie jsou kótovány na burze (Homolka & kol., 2014).

3.2 Zdroje pro finanční analýzu

Pro zpracování finanční analýzy jsou zapotřebí kvalitní a zároveň komplexní vstupní informace. Tyto informace se rozdělují na externí a interní. Interní informace fungují pro potřeby daného podniku a ne všechny takovéto informace se poskytují externím uživatelům. Interní informace zahrnují data z účetní závěrky, údaje z vnitropodnikového účetnictví, podnikové směrnice nebo podnikové statistiky.

Externí informace plynou z vnějšího prostředí a vycházejí nejen ze samotného podniku, ale i z domácího a zahraničního okolí. Mezi externí informace patří analýzy národního hospodářství, odvětvové analýzy, oficiální statistiky nebo burzovní informace z odborného tisku (Růžičková & Roubíčková, 2012).

Výchozí zdroje pro finanční analýzu představují účetní výkazy. Účetní výkazy se dělí na účetní výkazy finanční a výkazy vnitropodnikového účetnictví. Finanční účetní výkazy jsou externími výkazy, jelikož podávají informace zvláště externím uživatelům. Poskytují přehled o stavu a struktuře majetku se zdroji jeho krytí (rozvaha), tvorbě a užití výsledku hospodaření (výkaz zisků a ztrát) a rovněž o peněžních tocích (výkaz cash flow).

Výkazy vnitropodnikového účetnictví nepodléhají žádné právně závazné úpravě a týkají se pouze vnitřních potřeb daného podniku. Mohou sem patřit například výkazy, které zobrazují vynakládání s podnikovými náklady (Růžičková & Roubíčková, 2012; Homolka & kol., 2014).

3.2.1 Rozvaha

Rozvaha neboli bilance je účetní výkaz, který podává přehled o stavu a struktuře majetku na straně aktiv a zároveň o zdrojích jeho financování na straně pasiv. Každá rozvaha musí dodržet tzv. princip bilanční rovnosti. Je tedy nutné, aby se součet aktiv rovnal součtu pasiv. Uživatelé z rozvahy zjišťují informace o finanční situaci podniku.

Rozvaha je rozlišována v několika druzích - řádná, mimořádná nebo zahajovací. Zahajovací rozvaha je sestavována při vzniku dané účetní jednotky. Řádná rozvaha je běžný druh rozvahy, který se sestavuje zpravidla k poslednímu dni každého roku. Mimořádná rozvaha se sestavuje jindy než v pravidelný termín pro její sestavení. Důvody pro sestavení mimořádné rozvahy mohou být např. vstup podniku do likvidace, fúze nebo prodej (Synek, 2011; Růžičková & Roubíčková, 2012).

Rozvaha má za úkol poskytnout přehled ve třech základních oblastech:

- Majetková situace podniku - zobrazuje druhy majetku, jeho ocenění, opotřebení, optimální strukturu a jak rychle se obrací.
- Zdroje financování - zachycují výši a složení vlastních a cizích zdrojů, z nichž je majetek financován.
- Finanční situace podniku - poskytuje informace, jakého zisku bylo dosaženo, jak byl rozdělen, a zda je podnik schopen hradit své závazky.

Aktiva

Aktiva označují majetek podniku a v rozvaze tedy zachycují majetkovou strukturu podniku. Majetek lze definovat jako souhrn všech hmotných i nehmotných věcí, peněz, pohledávek a jiných majetkových hodnot, které vlastní podnikatel a slouží mu k podnikání. Majetek tvoří dvě základní složky - dlouhodobý majetek (stálá aktiva nebo také investiční majetek) a oběžný majetek (oběžná aktiva) (Synek, 2011).

Dlouhodobý majetek je takový majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Nespotřebovává se najednou, nýbrž se postupně opotřebovává. Dlouhodobý majetek se skládá z dlouhodobého hmotného, dlouhodobého nehmotného a dlouhodobého finančního majetku (Synek, 2011).

Oběžný majetek je krátkodobý provozní majetek, který neustále mění svou podobu. Během jednoho roku se přeměňuje na peněžní prostředky. Existují dvě formy - věcná (materiál, výrobky) a peněžní (peníze v pokladně, krátkodobé cenné papíry). Oběžný majetek zahrnuje zásoby (materiálu, výroby, zboží), pohledávky, peněžní prostředky (peníze v pokladně a na bankovních účtech) a krátkodobý finanční majetek (krátkodobé cenné papíry) (Knápková & kol., 2017; Kislingerová, 2007).

Pasiva

Pasiva představují veškeré zdroje, ze kterých byl financován majetek. Určují tedy finanční (kapitálovou) strukturu podniku. Pasiva se člení z hlediska jejich vlastnictví na vlastní kapitál (vlastní zdroje) a cizí kapitál (cizí zdroje).

Vlastní kapitál je kapitál, který patří majiteli podniku. Je hlavním nositelem podnikatelského rizika a jeho výše je závislá na výši výsledku hospodaření. Vlastní kapitál tvoří základní kapitál, kapitálové fondy, fondy tvořené ze zisku a výsledek hospodaření (Synek, 2011).

Cizí kapitál tvoří závazky a dluhy podniku, které se musí do určité doby uhradit. Cizí zdroje se dělí na krátkodobé, které jsou poskytovány na dobu do jednoho roku, a dlouhodobé, které se poskytují na více než rok. Zvláštní formou cizích zdrojů jsou rezervy, které si firma tvoří z vlastních peněz. Slouží ke krytí očekávaných jednorázových výdajů v budoucnu (Martinovičová & kol., 2019).

Tabulka 1 - Základní struktura rozvahy

Rozvaha	
Aktiva	Pasiva
Pohledávky za upsaný základní kapitál	Vlastní kapitál
Dlouhodobý majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý hmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý nehmotný majetek	Fondy tvořené ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření minulých let
Oběžný majetek	Výsledek hospodaření běžného období
Zásoby	Cizí zdroje
Pohledávky	Rezervy
Krátkodobý finanční majetek	Krátkodobé závazky
Peněžní prostředky	Dlouhodobé závazky
Časové rozlišení aktiv	Časové rozlišení pasiv
Aktiva = Pasiva	

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.2 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát (výsledovka) podává přehled, jakého výsledku hospodaření firma dosáhla za podnikatelskou činnost. Zachycuje tedy strukturu nákladů a výnosů podniku ve sledovaném období a funguje jako podklad pro hodnocení jeho ziskovosti. Je sestavován ročně nebo někdy i v kratších intervalech. Výkaz zisků a ztrát se dělí podle dvou základních částí (Růžičková & Roubíčková, 2012; Martinovičová & kol., 2019):

- z hlediska provozní činnosti podniku (provozní náklady a výnosy)
- z hlediska finanční činnosti podniku (finanční náklady a výnosy)

Výnosy lze definovat jako peněžní částky, které podnik obdržel za veškeré své činnosti v daném účetním období bez ohledu na to, zda došlo v tomto období k jejich

skutečnému vyrovnání. Díky tomuto faktu se liší od příjmů, které představují skutečně zaplacené částky. Výnosy jsou vykazovány v okamžiku, kdy dojde k vyskladnění popř. dodání výrobku nebo zboží a při poskytnutí služby (Synek, 2011; Zámečník & kol., 2007).

Jako **náklady** se vyjadřují veškeré peněžní částky, které podnik vynakládá na získání výnosů v daném účetním období. K jejich skutečnému vyrovnání však může dojít až v jiném období, čímž se liší od výdajů (Synek, 2011).

Výsledek hospodaření představuje rozdíl mezi výnosy a náklady. Jsou-li výnosy větší než náklady, pak výsledek hospodaření je kladný a podnik dosahuje zisku. V opačném případě je výsledek hospodaření záporný a podnik dosahuje ztráty. Pokud tedy podnik dosahuje zisku (v tomto případě ještě hrubého), musí ho poté ještě zdanit. Po odečtení daně má firma k dispozici čistý zisk (Synek, 2011).

3.2.3 Výkaz cash flow (přehled o peněžních tocích)

Tento výkaz porovnává přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních toků v podniku za určité účetní období. Zachycuje tedy skutečný pohyb peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů podniku, díky čemuž lze posoudit reálnou finanční situaci podniku. Peněžní prostředky představují peníze v hotovosti včetně cenin a peníze na bankovních účtech. Za peněžní ekvivalenty se považuje krátkodobý finanční majetek, který může být přeměněn za nízké transakční náklady na předem známou peněžní částku (Růžičková, 2019).

Výkaz cash flow pomáhá odstranit časový nesoulad mezi uskutečněním hospodářské operace a jejím finančním vyrovnání - rozdíl mezi příjmem a výnosem, výdajem a nákladem a stavem peněžních prostředků a ziskem. Jedná se tedy o doplněk rozvahy a výkazu zisků a ztrát (Zámečník & kol., 2007).

Výkaz cash flow se sestavuje pomocí dvou metod - přímou a nepřímou. V přímé metodě se vykážou základní skupiny příjmů a výdajů. Podstatou nepřímé metody je vykážení peněžních toků za provozní činnost a úpravě výsledku hospodaření o nepeněžní transakce (odpisy) (Kislingerová, 2007).

Výkaz se dělí do tří částí:

- Cash flow z provozní činnosti - představuje hlavní výdělečné činnosti podniku a ostatní činnosti, které nelze zahrnout do dalších dvou činností. Tato část výkazu je nejdůležitější, jelikož pomáhá zjistit, jak výsledek hospodaření, zejména provozní zisk, odpovídá skutečně vydělaným penězům. Pokud jsou výsledky provozního cash flow v několika posledních letech záporné, značí to pro podnik vážné problémy (Růžičková, 2019; Knápková & kol., 2017).
- Cash flow z investiční činnosti - zobrazuje především příjmy a výdaje, které se týkají nákupu a prodeje dlouhodobého (investičního) majetku. Do této oblasti patří také činnosti související s poskytováním úvěrů a půjček, které nejsou součástí provozní činnosti (Knápková & kol., 2017).
- Cash flow z finanční činnosti - tato oblast zahrnuje peněžní toky, které vedou ke změnám výše vlastního kapitálu (výplata dividend nebo zvyšování vlastního jmění) a dlouhodobých závazků (Martinovičová & kol., 2019).

3.2.4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Podstata tohoto výkazu je vysvětlena již v názvu. Podává přehled o zvýšení nebo snížení jednotlivých položek vlastního kapitálu mezi jejím počátečním a konečným stavem. Jedná se o doplňkový výkaz ke straně pasiv v rozvaze. Podoba tohoto výkazu není podle českých účetních předpisů nijak stanovena. Je tak v kompetenci každé účetní jednotky, jakou formu zvolí (Růžičková, 2019).

3.3 Metody finanční analýzy

Díky rozvoji matematických, statistických a ekonomických věd postupně vznikly metody a postupy využívané při zpracování finanční analýzy a zhodnocení finanční situace firem. Při tvorbě finanční analýzy je třeba brát zřetel na přiměřenost volby každé metody. Tato volba musí být učiněna s ohledem na (Růžičková & Roubíčková, 2012):

- Účelnost - při tvorbě finanční analýzy je třeba si uvědomit, za jakým účelem je provedena a především musí odpovídat stanovenému cíli.

- Nákladnost - na vytvoření finanční analýzy je potřeba určitý časový horizont, kdy vznikne řada nákladů. Tyto náklady by měly odpovídat přiměřené návratnosti.
- Spolehlivost - pro vysokou spolehlivost je potřeba kvalitní využití všech dostupných zdrojů. Jsou-li spolehlivá vstupní data, budou také spolehlivé výsledky finanční analýzy.

Mezi základní metody používané při finanční analýze patří (Knápková & kol., 2017):

- Analýza stavových (absolutních) ukazatelů - poskytuje analýzu majetkové a kapitálové struktury. Zahrnuje horizontální analýzu (analýza trendů) a vertikální analýzu (procentní rozbor položek rozvahy).
- Analýza tokových ukazatelů - zobrazuje rozbor nákladů, výnosů, zisku a cash flow s využitím horizontální a vertikální analýzy.
- Analýza rozdílových ukazatelů - jedná je především o rozbor čistého pracovního kapitálu.
- Analýza poměrových ukazatelů - zahrnuje ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti, aktivity a dalších.
- Analýza soustav ukazatelů - posuzují působení jednotlivých aspektů finanční situace na souhrnný ukazatel hodnocení.
- Souhrnné ukazatele hospodaření - při této analýze se hodnotí finanční zdraví firem pomocí různých bankrotních a bonitních modelů.

3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Horizontální analýza

Tato analýza bývá někdy označována jako analýza trendů. Zabývá se změnami absolutních ukazatelů v určitém časovém horizontu. Posuzuje, o kolik se položky v účetních výkazech změnil na rozdíl od minulého období. Vyčísluje absolutní změnu položky výkazu a její procentní vyjádření. Cíl této analýzy spočívá ve vyhodnocení míry změn jednotlivých položek. Výpočet se provádí jako (Knápková & kol., 2017; Hrdý & Krechovská, 2009):

$$\text{absolutní změna} = \text{položka}_t - \text{položka}_{t-1}$$

$$\text{procentní změna} = (\text{absolutní změna} * 100) / \text{položka}_{t-1}$$

Vertikální analýza

Vertikální analýza neboli procentní rozbor se zabývá vyjádřením jednotlivých hodnot účetních výkazů jako procentního podílu na jisté celkové hodnotě. U rozvahy bývá obvykle vyjádřeno procento z celkových aktiv a ve výkazu zisků a ztrát se bere procento z celkových výnosů nebo tržeb. Díky vertikální analýze lze zjistit strukturu aktiv a pasiv. Vertikální analýza na rozdíl od horizontální zkoumá pouze jedno období (Taušl Procházková & Jelínková, 2018; Hrdý & Krechovská, 2009).

3.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele analyzují finanční situaci podniku ve vztahu k jeho likviditě. Zjišťují se rozdílem dvou absolutních ukazatelů. Nejvýznamnější zástupce této skupiny je ukazatel **čistého pracovního kapitálu** (ČPK). Čistý pracovní kapitál znázorňuje část oběžných aktiv, které jsou financovány dlouhodobým kapitálem. Počítá se jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Podnik si tedy vytváří potřebnou výši volného kapitálu pro zachování likvidity (Knápková & kol., 2017).

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Dalším rozdílovým ukazatelem jsou **čisté pohotové prostředky** (ČPP), které představují okamžitou likviditu splatných krátkodobých závazků. Počítají se jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. Mezi pohotovými peněžními prostředky patří zejména peníze v hotovosti a na bankovních účtech, dále zde však mohou být zahrnuty i krátkodobé termínované vklady, směnky, šeky a jiné krátkodobé cenné papíry, jelikož jsou rychle přeměnitelné na peníze (Knápková & kol., 2017).

$$\text{ČPP} = \text{peněžní prostředky} + \text{ostatní krátkodobý finanční majetek} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

3.4 Analýza poměrových ukazatelů

Nejběžnější nástroje používané při tvorbě finanční analýzy jsou poměrové ukazatele. Poměrové ukazatele udávají podíl dvou absolutních ukazatelů, neboli zobrazují poměr jednotlivých položek v účetních výkazech k jedné určité položce. Je proto možné vytvářet velké množství ukazatelů. Při praktickém použití se ovšem osvědčilo jen několik výchozích ukazatelů, které jsou roztrženy do skupin. Díky poměrovým ukazatelům mohou finanční analytici nejlépe srovnávat finanční výkonnost jednoho podniku s ostatními podniky. Mezi nejpoužívanější skupiny poměrových ukazatelů patří (Knápková & kol., 2017; Synek, 2011):

- ukazatele rentability
- ukazatele likvidity
- ukazatele zadluženosti
- ukazatele aktivity
- ukazatele tržní hodnoty

3.4.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability (výnosnost vloženého kapitálu) posuzují schopnost podniku dosahovat zisku s využitím investovaných zdrojů. Pokud firma dosahuje záporného výsledku hospodaření (ztráty), informují i o míře ztrátovosti využívaných zdrojů. Informace o rentabilitě podniku budou zajímat hlavně akcionáře a potenciální investory. Tyto ukazatele také vyhodnocují celkovou efektivitu dané činnosti (Růžičková & Roubíčková, 2012; Martinovičová & kol., 2019).

Ukazatele rentability dávají do poměru příslušnou položku výsledku hospodaření (v čitateli) vůči hodnotě vloženého kapitálu (ve jmenovateli). Pro finanční analýzu se rozlišuje také několik kategorií výsledku hospodaření (Čížinská, 2018):

- EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation) - zisk před úroky, zdaněním, odpisy a amortizací
- EBIT (Earnings Before Interest and Taxes) - zisk před úroky a zdaněním
- EBT (Earnings Before Taxes) - zisk před zdaněním
- EAT (Earnings After Taxes) - zisk po zdanění
- NOPAT (Net Operating Profit After Taxes) - čistý provozní zisk po zdanění

Rentabilita aktiv (ROA)

Rentabilita aktiv je výchozí měřítko pro hodnocení finanční výkonnosti podniku. Vyjadřuje celkovou efektivnost firmy neboli její tzv. produkční sílu. Může být také označena jako rentabilita celkového kapitálu a její vypočtená hodnota udává, kolik korun zisku připadá na jednu korunu vloženého kapitálu (Taušl Procházková & Jelínková, 2018; Martinovičová & kol., 2019).

Rentabilita aktiv dává do poměru zisk se sumou celkových aktiv. Ve vzorci se může objevit zisk před úroky a zdaněním (EBIT). V takovém případě udává, vše co podnik vyprodukuje bez ohledu na původ kapitálu a daňové zatížení. Takovýto ukazatel pak umožňuje komparaci podniků s různým daňovým zatížením a různou úrokovou zátěží. Pokud do čitatele vstupuje čistý zisk (EAT), pak ukazatel znázorňuje, jak dokáže management podniku využít celková aktiva k uspokojení vlastníků (Hrdý & Krechovská, 2009).

$$ROA = EBIT / \text{aktiva}$$

$$ROA = EAT / \text{aktiva}$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu vyhodnocuje výnosnost všech prostředků, které do podniku vložili vlastníci nebo akcionáři. Poměruje výsledek hospodaření po zdanění (EAT) vůči sumě vlastního kapitálu a zjišťuje, kolik korun čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného (vlastního) kapitálu (Taušl Procházková & Jelínková, 2018).

Tento ukazatel pomáhá investorům určit, jestli jejich investovaný kapitál přináší dostatečný výnos vůči riziku jejich investice. Výše tohoto ukazatele by měla být vyšší než výnosnost státem garantovaných cenných papírů. Pokud toto pravidlo neplatí, je podnik odsouzen k zániku, jelikož takováto investice pro investory ztrácí význam. Rozdíl mezi rentabilitou vlastního kapitálu a výnosností bezrizikových cenných papírů se označuje jako riziková premie (Růžičková, 2019).

$$ROE = EAT / \text{vlastní kapitál}$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Tento ukazatel vyjadřuje výnosnost tržeb za sledované období. Dává do poměru výsledek hospodaření a podnikové tržby. Hodnota ukazatele vyčísluje, kolik korun zisku připadá na jednu korunu tržeb. Rentabilita tržeb se označuje také jako zisková marže nebo ziskové rozpětí (Hrdý & Krechovská, 2009).

Výsledek hospodaření se může ve vzorci vyskytovat ve více podobách např. ve formě nezdaněného zisku (EBIT) nebo čistého zisku (EAT). Pokud je využit čistý zisk, pak je tato varianta vhodná pro srovnání ziskovosti podniků napříč hospodářskými obory nebo srovnání s odvětvovým průměrem. Pokud se v čitateli vyskytuje nezdaněný zisk, pak je tato možnost vhodná pro srovnání podniků s proměnlivými podmínkami (například různé využívání cizích zdrojů) (Kislingerová, 2007; Martinovičová & kol., 2019).

$$ROS = EAT / tržby$$

$$ROS = EBIT / tržby$$

3.4.2 Ukazatele likvidity

Likvidita určitého majetku představuje jeho schopnost přeměnit se bez větší ztráty na peněžní hotovost. Ukazatele likvidity pak dávají do poměru jednotlivé složky oběžného majetku vůči krátkodobým závazkům. Tyto majetkové složky se liší svou likvidností tzn. mírou přeměnitelnosti na hotové peníze. Likvidita dále tvoří nezbytnou součást solventnosti podniku. Tu lze definovat jako dlouhodobou schopnost podniku uhradit své závazky do lhůt splatnosti (Čížinská, 2018; Hrdý & Krechovská, 2009).

Pro podnik je důležité zachovat si určitou míru likvidity. Není-li totiž podnik likvidní, může se dostat do platební neschopnosti, což může vést až k jeho zániku. Naopak přebytečná likvidita rovněž není žádoucí, jelikož omezuje ziskovost podniku kvůli neefektivní vázanosti finančních prostředků. Vyšší míru likvidity v podniku budou požadovat spíše jeho věřitelé, protože budou mít větší jistotu, že podnik bude schopen plnit své závazky. Naopak nižší likviditu preferují zejména vlastníci z důvodu vyšší rentability (Růžičková, 2019).

Běžná likvidita (Likvidita třetího stupně)

Běžná likvidita vyjadřuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky podniku. Ukazatel tedy vystihuje schopnost podniku uspokojit své věřitele, pokud by v určité chvíli přeměnil všechn svůj oběžný majetek na hotové peníze. Doporučená hodnota běžné likvidity by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 - 2,5. Platí tedy, že čím je tato hodnota vyšší, tím nižší je riziko platební neschopnosti (Růžičková, 2019).

Nevýhodou tohoto ukazatele je, že nebere v potaz strukturu zásob a může zahrnovat i neprodejně zásoby. Pokud má mít ukazatel skutečně vypovídací charakter, pak by měly být takovéto zásoby odečteny (Knápková & kol., 2017).

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$$

Pohotová likvidita (Likvidita druhého stupně)

Při výpočtu pohotové likvidity jsou z oběžných aktiv vyřazeny zásoby, protože se jedná o nejméně likvidní složku. Pohotová likvidita tak dává do poměru oběžná aktiva, snížená o hodnotu zásob, vůči krátkodobým závazkům. Oběžná aktiva je dále vhodné upravit o hodnotu nedobytných pohledávek a takových, jejichž dobytost je pochybná. Optimální hodnota ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 1 - 1,5 (Taušl Procházková & Jelínková, 2018; Kislíngrová, 2007).

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$$

nebo

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{peněžní prostředky} + \text{krátkodobý finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky}) / \text{krátkodobé závazky}$$

Okamžitá likvidita (Likvidita prvního stupně)

Okamžitá likvidita představuje schopnost podniku ihned uhradit krátkodobé závazky. Vyjadřuje poměr nejlikvidnějších složek oběžných aktiv (peněžní prostředky a krátkodobý finanční majetek) vůči krátkodobým závazkům. Optimální hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 0,2 - 0,5. Je-li hodnota ukazatele příliš vysoká, v tom případě podnik zřejmě neefektivně využívá své finanční prostředky (Zámečník & kol., 2007; Martinovičová & kol., 2019).

$$\text{Okamžitá likvidita} = (\text{peněžní prostředky} + \text{krátkodobý finanční majetek}) / \text{krátkodobé závazky}$$

3.4.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity zjišťují, zda je podnik schopen efektivně využívat investované finanční prostředky, a měří vázanost jednotlivých složek kapitálu v aktivech. Tyto ukazatele pomáhají stanovit velikost jednotlivých složek majetku, které se poměrují zpravidla vůči tržbám (Růžičková, 2019; Martinovičová & kol., 2019).

V rámci vyhodnocování aktivity se nejčastěji využívají dva typy ukazatelů, a to počet obrátek a doba obratu. Počet obrátek vyjadřuje, kolikrát se dané aktivum obrátí v tržbách za určitý časový interval. Pro podnik je žádoucí, aby dosáhl co nejvyššího počtu obrátek, protože v tom případě je majetek lépe využíván, čímž se daří navyšovat tržby.

Doba obratu zobrazuje, za jak dlouho se určitý druh majetku přemění do jiné podoby. V případě doby obratu jsou však požadovány nižší hodnoty, jelikož se může uskutečnit větší počet obrátek (Taušl Procházková & Jelínková, 2018; Čížinská, 2018).

Obrat aktiv

Tento ukazatel hodnotí efektivnost využití veškerých aktiv podniku. Vyjadřuje, kolikrát se celková aktiva obrátí v tržbách za jeden rok. Dává do poměru tržby vůči celkovým aktivům. Je doporučeno, aby se tento ukazatel rovnal alespoň 1, hodnota je však ovlivněna podle příslušného odvětví. Pokud je hodnota tohoto ukazatele příliš nízká, podnik je neúměrně majetkově vybaven a dochází k neefektivnímu využití majetku (Martinovičová & kol., 2019; Knápková & kol., 2017).

$$\text{Obrat aktiv} = \text{tržby} / \text{aktiva}$$

Obrat stálých aktiv (dlouhodobého majetku)

Obrat stálých aktiv udává, jak efektivně podnik využívá svůj dlouhodobý majetek (budovy, stroje, zařízení atd.). Vyjadřuje, kolikrát se stálá aktiva přemění za rok v tržby. Dává do poměru tržby vůči stálým aktivům. Tento ukazatel ovlivňuje také míra

odepsanosti dlouhodobého majetku. Má-li majetek vyšší odepsanost, pak dosahuje hodnota ukazatele lepších výsledků (Kislingerová, 2007).

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \text{tržby} / \text{stálá aktiva}$$

Obrat zásob

Ukazatel obratu zásob znázorňuje, kolikrát se zásoby za rok promění do jiných forem oběžných aktiv. Vypočítá se poměrem hodnoty tržeb vůči zásobám. U tohoto ukazatele není stanovena žádná doporučená hodnota. Je tedy vhodné porovnávat jej s odvětvovým průměrem (Taušl Procházková & Jelínková, 2018; Martinovičová & kol., 2019).

$$\text{Obrat zásob} = \text{tržby} / \text{zásoby}$$

Doba obratu zásob

Tento ukazatel zobrazuje, kolik dnů průměrně jsou oběžná aktiva vázána v podobě zásob, neboli jak dlouho trvá jeden obrat. Zásoby jsou vázány do okamžiku jejich spotřeby (materiál) nebo prodeje (výrobky). Počítá se jako poměr hodnoty zásob vůči tržbám, které jsou vyděleny počtem dní v roce. U zásob vlastní výroby může být tento ukazatel také indikátorem likvidity, jelikož ukazuje, za kolik dnů se zásoba přemění v hotovost nebo pohledávku. Hodnotu ukazatele je vhodné porovnat s průměrem daného odvětví (Kislingerová, 2007; Knápková & kol., 2017).

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby} / 360)$$

nebo

$$\text{Doba obratu zásob} = 360 / \text{obrat zásob}$$

Doba obratu (splatnosti) pohledávek

Doba obratu pohledávek udává, kolik dnů je majetek podniku vázán ve formě pohledávek. Vyjadřuje tedy, za jak dlouho budou pohledávky splaceny. Počítá se jako poměr pohledávek vůči tržbám, které jsou vyděleny počtem dní v roce. Do ukazatele by měly být zahrnuty pouze pohledávky z obchodních vztahů, aby nedocházelo ke zkreslování

hodnoty. Hodnotu ukazatele lze porovnávat s běžnou splatností faktur nebo s odvětvovým průměrem. Doba obratu pohledávek je možné zkrátit například jejich prodejem. K tomu lze využít kupříkladu faktoring¹ (Martinovičová & kol., 2019; Hrdý & Krechovská, 2009).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{pohledávky} / (\text{tržby} / 360)$$

Doba obratu (splatnosti) krátkodobých závazků

Ukazatel znázorňuje, kolik dnů zůstávají závazky neuhrazeny a podnik tak využívá obchodní úvěr. Dává do poměru krátkodobé závazky vůči tržbám vyděleným počtem dní v roce. Jako u doby obratu pohledávek je i zde vhodné zahrnout pouze závazky z obchodních vztahů. Není stanovena žádná doporučená hodnota ukazatele, je proto vhodné sledovat jeho vývoj v čase. Je však zároveň nutno dodat, že doba obratu krátkodobých závazků by měla být delší nebo minimálně stejně dlouhá jako doba obratu pohledávek. Ukazatel může být prospěšný pro potenciální dodavatele nebo věřitele (Martinovičová & kol., 2019; Růžičková, 2019).

$$\text{Doba obratu krátkodobých závazků} = \text{krátkodobé závazky} / (\text{tržby} / 360)$$

3.4.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti zkoumají, do jaké míry podnik využívá cizí zdroje, a posuzují jeho finanční stabilitu. Pojem zadluženost pak znázorňuje skutečnost, že podnik k financování svých aktiv využívá dluh. Není možné, aby byl podnik financován pouze z vlastních nebo cizích zdrojů. Využívání pouze vlastních zdrojů by vedlo ke snížení ziskovosti vloženého kapitálu. Použití cizích zdrojů sice vede ke zvýšení míry rizika, avšak cizí zdroje jsou obecně považovány za levnější zdroj. Je proto příhodné, aby podnik zvolil optimální rovnováhu mezi vlastními a cizími zdroji (Růžičková & Roubíčková, 2012; Hrdý & Krechovská, 2009).

Jak již bylo řečeno cizí kapitál je levnější než vlastní kapitál. Je to díky tomu, že úroky z cizího kapitálu patří do daňově uznatelných nákladů a mohou snížit jeho výsledek

---

¹ odkup krátkodobých pohledávek

hospodaření. Jedná se o tzv. daňový efekt nebo daňový štít, kdy se snižuje daňové zatížení podniku (Knápková & kol., 2017).

Celková zadluženost

Celková zadluženost neboli ukazatel věřitelského rizika dává do poměru cizí zdroje podniku vůči sumě celkových aktiv. To znamená, že vyjadřuje, jaká část aktiv podniku je financována cizím kapitálem. Platí, že čím vyšší hodnotu ukazatel vykazuje, tím vyšší je riziko věřitelů. Celková zadluženost by však měla být posuzována v souvislosti s celkovou výnosností podniku a zároveň složením cizích zdrojů.

Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí 30 - 60 %. Věřitelé dávají přednost spíše nižším hodnotám. Vyšší hodnota však může vést ke zvýšení rentability vložených prostředků. Ovšem podnik by měl být finančně stabilní. Záleží také na tom, v jakém odvětví se podnik pohybuje (Růžičková, 2019; Knápková & kol., 2017).

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí zdroje} / \text{celková aktiva}$$

Koeficient samofinancování

Dalším ukazatelem zadluženosti je koeficient samofinancování. Používá se jako doplňkový ukazatel k celkové zadluženosti. Vyjadřuje, jaký je podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech. Součet koeficientu samofinancování a celkové zadluženosti se zpravidla rovná 1 (Růžičková, 2019).

Podobným ukazatelem je finanční páka, což je převrácená hodnota koeficientu samofinancování. Čím vyšší je hodnota finanční páky, tím více cizího kapitálu podnik používá pro financování aktiv (Homolka & kol., 2014).

$$\text{Koeficient samofinancování} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva}$$

$$\text{Finanční páka} = \text{celková aktiva} / \text{vlastní kapitál}$$

Zadluženost vlastního kapitálu (míra zadluženosti)

Tento ukazatel dává do poměru cizí a vlastní kapitál a jeho hodnota by měla být vždy vyšší než 0. Rostou-li závazky podniku, pak roste i míra zadluženosti. Ukazatel se

využívá například při žádosti o bankovní úvěr (Knápková & kol., 2017; Hrdý & Krechovská, 2009).

$$\text{Míra zadluženosti} = \text{cizí zdroje} / \text{vlastní zdroje}$$

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí zobrazuje, kolikrát je zisk vyšší než placené úroky, a hodnotí dluhové zatížení podniku. Slouží pro posouzení výhodnosti úročeného cizího kapitálu. Hodnota tohoto ukazatele by měla být vyšší než 3. V případě, že by se hodnota ukazatele rovnala 1, pak by celý zisk připadl na platbu nákladových úroků (Taušl Procházková & Jelínková, 2018).

$$\text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky}$$

3.4.5 Ukazatele tržní hodnoty

Ukazatele tržní hodnoty vyhodnocují finanční situaci podniku prostřednictvím burzovních ukazatelů. Využívají se tedy pouze v případě, je-li podnik obchodován na kapitálovém trhu (akciová společnost). Jsou důležité především pro současné a potenciální investory, kteří díky nim hodnotí návratnost svých vložených prostředků. Mezi ukazatele tržní hodnoty patří (Kislingerová, 2007; Růžičková, 2019):

- Účetní hodnota akcie - znázorňuje výkonnost podniku v minulosti a porovnává se s tržní hodnotou akcie. Je-li podnik finančně zdravý, účetní hodnota akcie by měla v čase růst.

$$\text{Účetní hodnota akcií} = \text{vlastní kapitál} / \text{počet emitovaných akcií}$$

- Čistý zisk na akcii - ukazuje akcionářům, jaká je velikost zisku na jednu kmenovou akcii. Tato hodnota by mohla být akcionářům vyplacena ve formě dividend, pokud by podnik neuvažoval o reinvestici.

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \text{čistý zisk} / \text{počet emitovaných akcií}$$

- Dividendový výnos - vyjadřuje procentní zhodnocení investice akcionáře. Jedná se o rozhodovací kritérium pro investora, zda koupí, prodá či si ponechá danou akcii.

$$\text{Dividendový výnos} = (\text{dividenda na 1 akcii} / \text{tržní cena akcie}) * 100$$

- Výplatní poměr - udává, jak velký podíl vytvořeného čistého zisku je vyplacen akcionářům na dividendách a kolik je určeno na reinvestice.

$$\text{Výplatní poměr} = \text{dividenda na akcii} / \text{čistý zisk na akcii}$$

- Dividendové krytí - zachycuje, kolikrát je dividenda pokryta ziskem, který na ní připadá.

$$\text{Dividendové krytí} = \text{čistý zisk na akcii} / \text{dividenda na akcii}$$

- Aktivační poměr - zobrazuje velikost reinvestovaného zisku nazpět do podniku.

$$\text{Aktivační poměr} = 1 - \text{výplatní poměr}$$

- Poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii (P/E) - vyčísluje, kolik jsou akcionáři ochotni zaplatit za 1 Kč zisku na akcii.

$$P/E = \text{tržní cena akcie} / \text{čistý zisk na akcii}$$

- Poměr tržní ceny akcie a její účetní hodnoty (M/B) - v případě, že hodnota ukazatele je větší než 1, pak je tržní hodnota podniku větší než účetní ocenění vlastního kapitálu. Pokud je však hodnota menší než 1, znamená to, že podnik není perspektivní a jeho akcie jsou podhodnoceny.

$$M/B = \text{tržní cena akcie} / \text{účetní hodnota akcie}$$

3.5 Ukazatele přidané hodnoty

Ekonomická přidaná hodnota (EVA)

Princip ekonomické přidané hodnoty spočívá v tom, že měří ekonomický zisk podniku. To znamená, že očekávaný výnos musí pokrýt nejen náklady na cizí kapitál, ale i náklady na vlastní kapitál. V případě účetního zisku se odečítají pouze náklady na cizí kapitál. Náklady na vlastní kapitál zahrnují očekávání vlastníků, jaký výtěžek jim vložený kapitál přinese. Ten však musí být odhadnut. Je ovlivněn rizikem daného podnikání, úrokovou mírou bank nebo výnosností bezrizikových investic (Knápková & kol., 2017).

Ukazatel EVA představuje rozdíl mezi provozním ziskem po zdanění a náklady na cizí a vlastní kapitál. Pokud chce podnik vytvářet určitou přidanou hodnotu, pak musí být výsledek ukazatele EVA vždy kladný. Základní vzorec pro výpočet ukazatele EVA je následující (Kislingerová, 2007; Čížinská, 2018):

$$EVA = NOPAT - C * WACC$$

kde:

NOPAT (net operating profit after taxes) - provozní výsledek hospodaření po zdanění

C (capital) - celkový investovaný provozní kapitál

WACC (weighted average cost of capital) - průměrné vážené náklady na kapitál

Tržní přidaná hodnota (MVA)

S ekonomickou přidanou hodnotou je úzce spojen další ukazatel, kterým je tržní přidaná hodnota. Vyjadřuje rozdíl mezi tržní hodnotou podniku a velikostí celkového investovaného kapitálu. Tržní hodnota podniku zahrnuje očekávání vlastníků vzhledem k budoucnosti. Podnik má zájem na co nejvyšší hodnotě MVA. K růstu MVA dochází v momentě, kdy investovaný kapitál vydělá více, než představují náklady na kapitál. Ukazatel MVA se vypočítá (Knápková & kol., 2017; Zámečník & kol., 2007):

$$MVA = \text{tržní hodnota akcií} - \text{vlastní kapitál vložený akcionáři}$$

3.6 Soustavy ukazatelů a souhrnné ukazatele

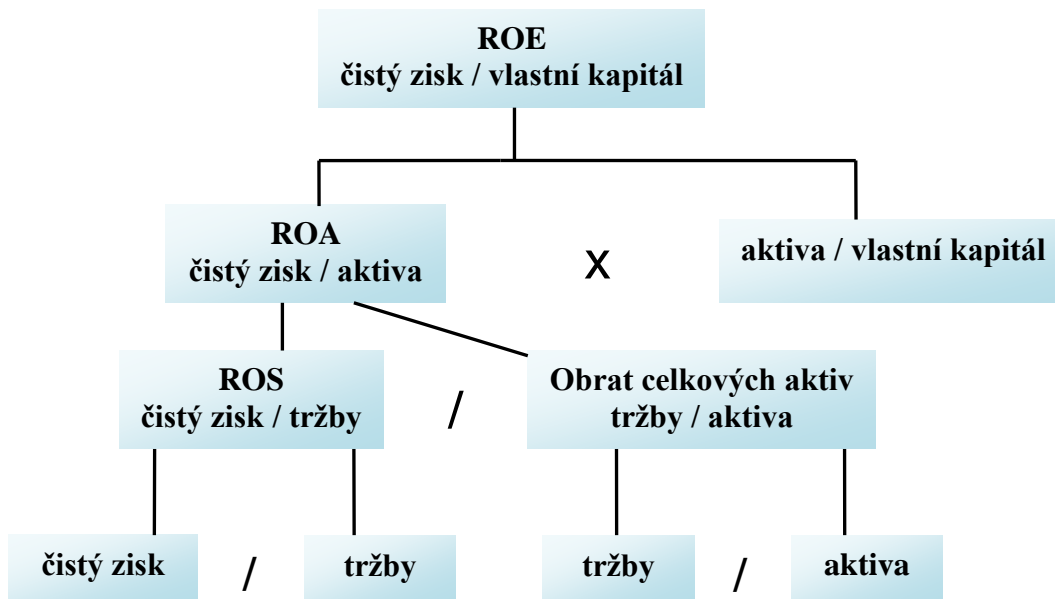
Jelikož existuje velké množství finančních ukazatelů, snaží celá řada analytiků nalézt jeden shrnující ukazatel hodnocení. Proto jsou vytvářeny souhrnné hodnotící ukazatele, jejichž cílem je souhrnně charakterizovat finanční situaci a výkonnost podniku. Jejich vypovídací schopnost bývá ovšem nižší, z toho důvodu se hodí výhradně pro rychlé a globální srovnání mezi podniky. Mezi využívané souhrnné ukazatele se řadí pyramidové soustavy a účelově vybrané ukazatele (Růžičková, 2019).

Pyramidové soustavy ukazatelů

Pyramidové soustavy ukazatelů fungují na základě postupného rozkladu vrcholového ukazatele (na vrcholu pyramidy), který je vnímán jako základní cíl podniku. Vrcholový ukazatel je postupně rozkládán na dílčí ukazatele pomocí multiplikativních (násobení a dělení) a aditivních (sčítání a odčítání) vazeb. Cíl sestavení pyramidových ukazatelů spočívá v popisu vzájemné závislosti jednotlivých ukazatelů.

Nejvýznamnějším pyramidovým rozkladem je Du Pontův rozklad, který zobrazuje rozklad rentability vlastního kapitálu a určuje jednotlivé položky, které vstupují do tohoto ukazatele (Růžičková, 2019; Hrdý & Krechovská, 2009).

Obrázek 1 - Du Pontův rozklad

Zdroj: vlastní zpracování dle Růžičkové (2019)

Du Pontův rozklad byl poprvé použit v chemické společnosti Du Pont de Nemours. Na levé straně tohoto diagramu je odvozena zisková marže. Pravá strana rozkladu je ukazatel pákového efektu. Z ukazatele plyne, že pokud bude podnik využívat více cizího kapitálu, může se za určitých okolností zvýšit rentabilita vlastního kapitálu. Prospěšný vliv zadluženosti se však ukáže jen v případě, že podnik bude v rámci své produkce vykazovat takový zisk, aby kompenzoval vyšší nákladové úroky (Růžičková, 2019; Hrdý & Krechovská, 2009).

Účelově vybrané skupiny ukazatelů

Cíl této skupiny ukazatelů spočívá v kvalitním posouzení finanční situace podniku a predikci dalšího vývoje pomocí jednoho čísla. Do této kategorie patří bankrotní a bonitní modely.

Úkolem bankrotních modelů je sdělit, jestli podniku hrozí v určité době bankrot. Identifikují symptomy typické pro bankrot, mezi něž se řadí problémy s běžnou likviditou, výší čistého pracovního kapitálu nebo rentabilitou celkového vloženého kapitálu (Růžičková, 2019).

Bonitní modely poskytují diagnostiku finančního zdraví podniku. Jsou založeny na bodovém hodnocení jednotlivých poměrových ukazatelů. Na základě průměru nebo součtu bodů je stanovena scoringová známka, podle které se hodnotí finanční důvěryhodnost podniku. Díky bonitním modelům je možné porovnávat firmy v rámci jednoho oboru podnikání (Hrdý & Krechovská, 2009).

3.7 Bankrotní a Bonitní modely

3.7.1 Altmanův model

Jedním z nejznámějších bankrotních modelů je Altmanův model (Z-skóre). Je založen na tzv. diskriminační analýze², díky které jsou stanoveny hodnoty vah daných poměrových ukazatelů. Lze jej použít pro podniky veřejně obchodovatelné na burze, ale i pro podniky neobchodovatelné.

Altmanův model je oblíben zejména pro svou jednoduchost, kdy na základě jednočíselné charakteristiky posuzuje, zda je firma v určitém časovém horizontu ohrožena bankrotem. Jednoduchost modelu však může vést k různým zkreslujícím závěrům. Model je proto vhodné brát jako hrubé posouzení finančního zdraví podniku (Růžičková, 2019; Kislingerová, 2007).

Pro veřejně obchodovatelné subjekty má rovnice tvar:

$$Z = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 1 * X_5$$

---

² Statistická metoda, která třídí pozorované objekty do předem definovaných skupin.

kde:

X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva

X_2 = nerozdělený zisk / aktiva

X_3 = EBIT / aktiva

X_4 = tržní hodnota vlastního kapitálu / účetní hodnota dluhů (cizí kapitál)

X_5 = tržby / aktiva

Tabulka 2 - Interpretace výsledků u veřejně obchodovatelných podniků (Altmanův model)

Hodnota indexu	Stav podniku
$Z > 2,99$	Podnik prosperuje.
$1,81 < Z < 2,99$	Podnik má nevyhraněnou finanční situaci - tzv. šedá zóna.
$Z < 1,81$	Podnik má finanční problémy - hrozba bankrotu

Zdroj: vlastní zpracování

Rovnice pro veřejně neobchodovatelné subjekty:

$$Z = 0,717 * X_1 + 0,847 * X_2 + 3,107 * X_3 + 0,42 * X_4 + 0,998 * X_5$$

Tabulka 3 - Interpretace výsledků u veřejně neobchodovatelných podniků (Altmanův model)

Hodnota indexu	Stav podniku
$Z > 2,9$	prosperita
$1,2 < Z < 2,9$	šedá zóna
$Z < 1,2$	finanční potíže, hrozba bankrotu

Zdroj: vlastní zpracování

U veřejně neobchodovatelných subjektů nelze v případě X_4 použít tržní hodnotu vlastního kapitálu. Je proto možné ji nahradit účetní hodnotou vlastního kapitálu. Nutno dodat, že existují i další modifikace Altmanova modelu (Knápková & kol., 2017).

3.7.2 Model IN - Index důvěryhodnosti

Manželé Inka a Ivan Neumaierovi vypracovali čtyři indexy na základě matematicko-statistických modelů a praktických zkušeností z podnikových analýz. Indexy mají vyhodnotit finanční zdraví a důvěryhodnost českých firem.

Prvním takovým modelem je index IN95. Podobně jako u Altmanova modelu je i zde rovnice s poměrovými ukazateli. U každého ukazatele jsou stanoveny hodnoty vah, které se liší podle daného odvětví. Jedná se o index věřitelský. Podobným modelem je index IN99, který je však označován jako index vlastnický. Jsou zde upraveny váhy aplikované v indexu IN95. Další je index IN01, který spojuje oba předchozí indexy a navíc se snaží zohlednit sledování tvorby ekonomické přidané hodnoty. Poslední verzí modelu IN je index IN05, který aktualizoval index IN01 (Růžičková, 2019; Hrdý & Krechovská, 2009).

Rovnice pro index IN05:

$$IN05 = 0,13*A + 0,04*B + 3,97*C + 0,21*D + 0,09*E$$

Rovnice pro index IN99:

$$IN99 = -0,017*A + 4,573*C + 0,481*D + 0,015*E$$

kde:

A = aktiva / cizí zdroje

B = EBIT / nákladové úroky

C = EBIT / aktiva

D = výnosy / aktiva

E = oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Tabulka 4 - Interpretace výsledků pro IN05

Hodnota indexu	Stav podniku
$IN05 > 1,6$	Podnik tvoří hodnotu.
$0,9 < IN05 < 1,6$	Šedá zóna nevyhraněných výsledků.

IN05 < 0,9	Podnik netvoří hodnotu, hrozí mu bankrot.
------------	---

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5 - Interpretace výsledků pro IN99

Hodnota indexu	Stav podniku
IN99 > 2,07	Podnik tvoří hodnotu.
0,684 < IN99 < 2,07	Šedá zóna nevyhraněných výsledků.
IN99 < 0,684	Podnik netvoří hodnotu, hrozba finančních problémů.

Zdroj: vlastní zpracování

3.7.3 Tafflerův model

Jedním z používaných bankrotních modelů je Tafflerův model, který je oblíbený díky své jednoduchosti. Byl vytvořen v roce 1977. Existují dvě verze - základní a modifikovaná. Zahrnuje čtyři poměrové ukazatele, které jsou vynásobeny příslušnými koeficienty (Růžičková, 2019).

Modifikovaný tvar Tafflerova modelu:

$$TM = 0,53 * X_1 + 0,13 * X_2 + 0,18 * X_3 + 0,16 * X_4$$

kde:

X_1 = zisk před zdaněním / krátkodobé závazky

X_2 = oběžná aktiva / cizí zdroje

X_3 = krátkodobé závazky / aktiva

X_4 = tržby / aktiva

Tabulka 6 - Interpretace výsledků Tafflerova modelu

Hodnota indexu	Stav podniku
TM > 0,3	nízká pravděpodobnost bankrotu

0,2 < TM < 0,3	šedá zóna
TM < 0,2	zvýšená pravděpodobnost bankrotu

Zdroj: vlastní zpracování

3.7.4 Kralickův Quicktest

Mezi nejznámější bonitní modely patří Kralickův Quicktest. Je tvořen soustavou čtyř rovnic, díky kterým se vyhodnocuje finanční situace firmy. První dvě hodnoty vyhodnocují finanční stabilitu podniku a další dvě posuzují výnosovou situaci firmy (Hrdý & Krechovská, 2009).

$$\text{Hodnocení finanční situace podniku} = (R1 + R2 + R3 + R4) / 4$$

kde:

R1 = vlastní kapitál / aktiva

R2 = (cizí kapitál - peněžní prostředky a krátkodobý finanční majetek) / nezdaněný cash flow³

R3 = EBIT / aktiva

R4 = nezdaněný cash flow / provozní výnosy

Vypočítaným výsledkům se pak přidělí body podle následující tabulky:

Tabulka 7 - Bodování hodnot Kralickova Quicktestu

Ukazatel	Počet bodů				
	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	0,0 a méně	0,0 - 0,1	0,1 - 0,2	0,2 - 0,3	0,3 a více
R2	30 a více	12 - 30	5 - 12	3 - 5	3 a méně
R3	0,0 a méně	0,0 - 0,08	0,08 - 0,12	0,12 - 0,15	0,15 a více

³ Nezdaněný cash flow = zisk před zdaněním + odpisy

R4	0,0 a méně	0,0 - 0,05	0,05 - 0,08	0,08 - 0,1	0,1 a více
----	------------	------------	-------------	------------	------------

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek je pak vypočítaný jako průměr bodů za dané poměrové ukazatele.

Tabulka 8 - Interpretace výsledků Kralickova Quicktestu

Hodnota indexu	Stav podniku
$R/4 > 3$	bonitní podnik
$1 < R/4 < 3$	šedá zóna
$R/4 < 1$	finanční problémy

Zdroj: vlastní zpracování

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika společnosti

Česká pošta je státní podnik provozující poštovní a logistické služby na území České republiky s rozsáhlou pobočkovou sítí. Jedná se o jednoho z největších zaměstnavatelů v České republice. Je držitelem poštovní licence, z čehož plyne plnění poštovní povinnosti včetně soustavného poskytování informací o základních službách a způsobu jejich užití. Úkolem České pošty je provozování poštovních služeb v souladu se zákonem o poštovních službách a zajištění všeobecné dostupnosti těchto služeb na území České republiky. Česká pošta podléhá regulaci Českého telekomunikačního úřadu (Česká pošta, © 2020).

Základní informace

Název:	Česká pošta, s. p.
Právní forma:	Státní podnik
Sídlo:	Praha 1, Politických vězňů 909/4, 225 99
IČ:	47114983
Základní kapitál:	3 587 928 482,- Kč
Statutární orgán:	Ing. Roman Knap
Zakladatel:	Ministerstvo vnitra České republiky
Datum vzniku:	1. ledna 1993

Obrázek 2 - Logo České pošty

Zdroj: Česká pošta

Hlavním předmětem činnosti je:

- provozování poštovních služeb
- provozování zahraničních poštovních služeb
- provozování služeb centrálního nákupního místa pro orgány státní (veřejné) správy

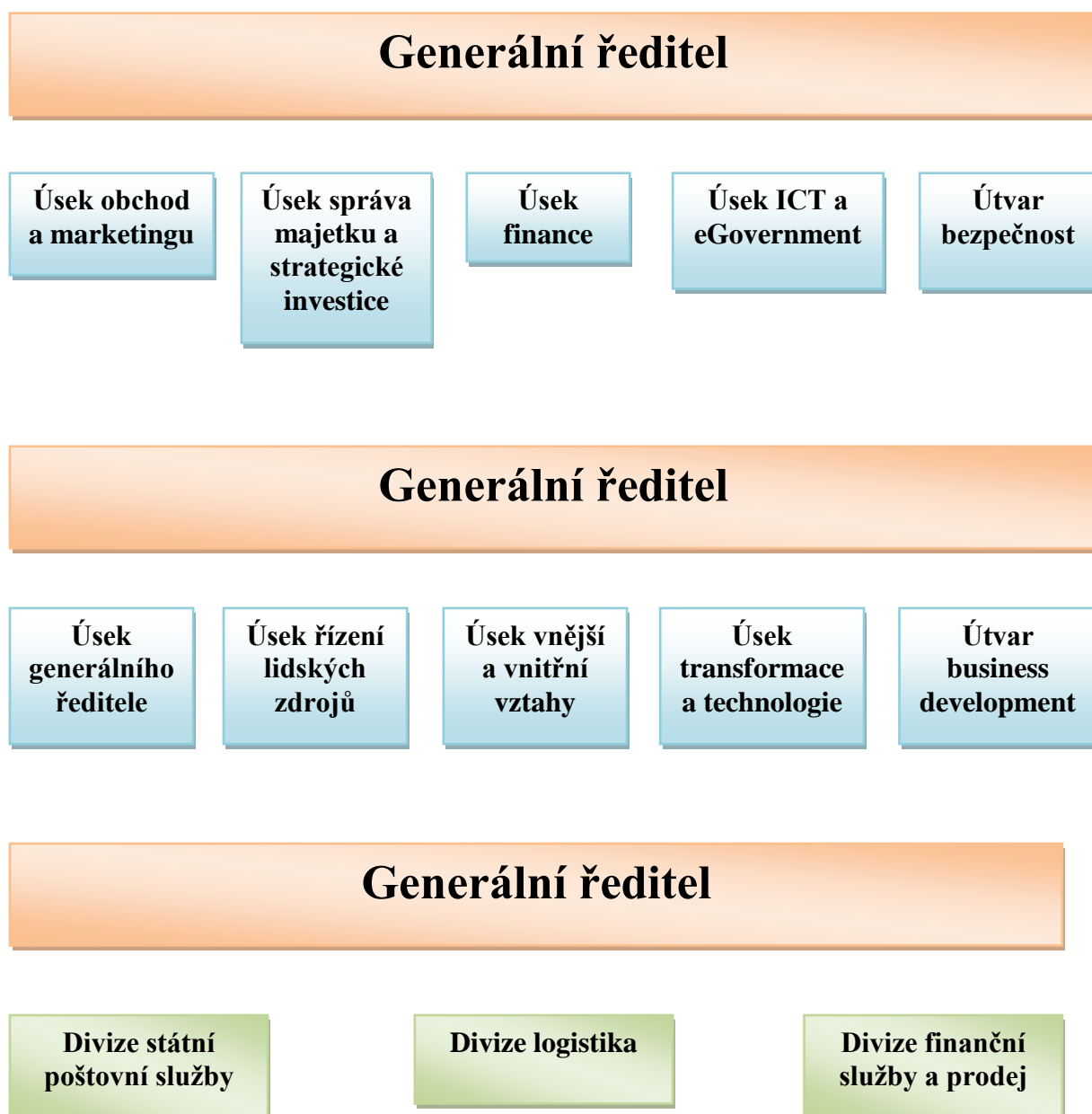
4.1.1 Historie

Počátky pošty na českém území sahají až do období habsburské monarchie. Po rozpadu Rakouska-Uherska a vzniku Československého státu se základem poštovní správy stalo ministerstvo pošt a telegrafů, pod nějž spadal poštovní, telegrafní, telefonní i radiokomunikační provoz. Státní podnik Československá pošta vznikl 1. ledna 1925 a jeho hospodaření bylo podobné jako v soukromých firmách. Příznivé výsledky podniku přerušila až hospodářská krize.

Po okupaci republiky v roce 1939 byla pošta podřízena německým zájmům a podléhala agendě protektorátního ministerstva dopravy. Na konci druhé světové války byl obnoven státní podnik Československá pošta, který však neměl dlouhého trvání. Po únoru 1948 byl státní podnik Československá pošta znárodněn a pošta se stala státním úřadem podle sovětského vzoru.

Ještě v červenci 1989 byl zřízen státní podnik Správa pošt a telekomunikací a po konci komunistického režimu přešlo celé odvětví pod ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj. Po rozpadu Československa byl 1. ledna 1993 zřízen státní podnik Česká pošta. V roce 2013 ztratila Česká pošta monopol na doručování pohlednic a obyčejných zásilek. Své dominantní postavení si však na trhu listovních zásilek stále zachovává, avšak objem listovních zásilek každým rokem klesá (Česká pošta, © 2020).

Obrázek 3 - Zkrácená organizační struktura

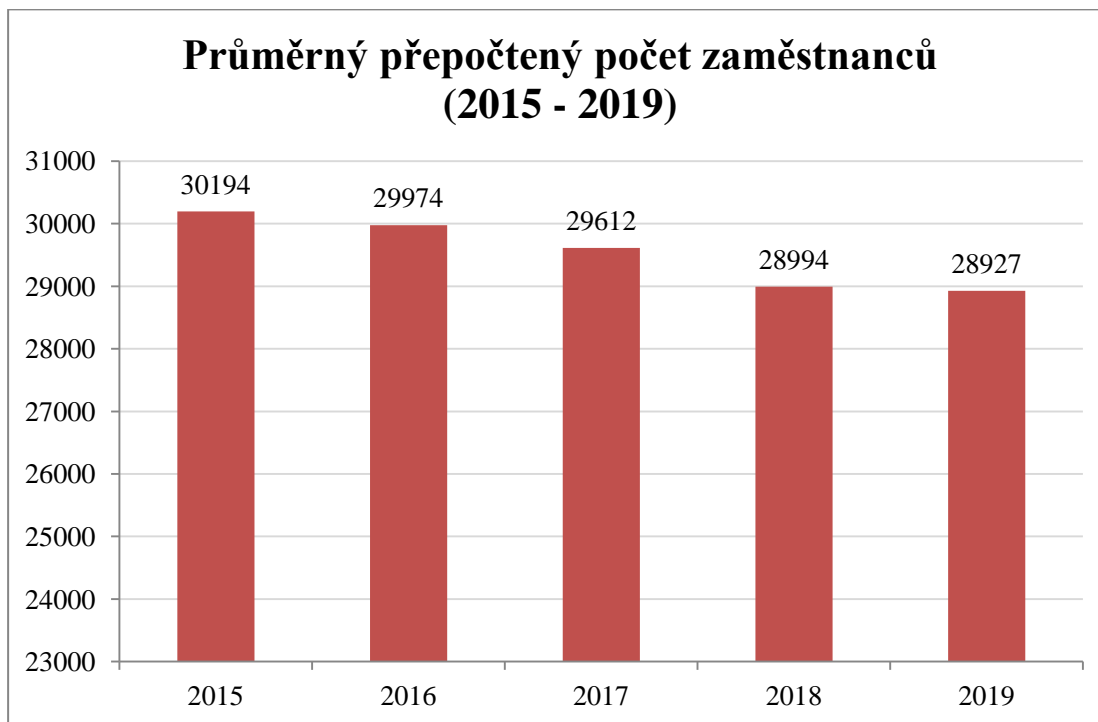
Zdroj: Česká pošta (vlastní zpracování)

4.1.2 Vybrané informace o podniku

V následující části budou zachyceny vybrané informace o podniku například o pracovněprávních vztazích nebo o počtu poboček. Nejprve bude vyjádřen počet

zaměstnanců pracujících v České poště. Dále bude vyčísleno, jaká je v ní průměrná mzda, která bude porovnána s průměrnou mzdou v České republice. Nakonec bude zachyceno, kolik má Česká pošta provozoven.

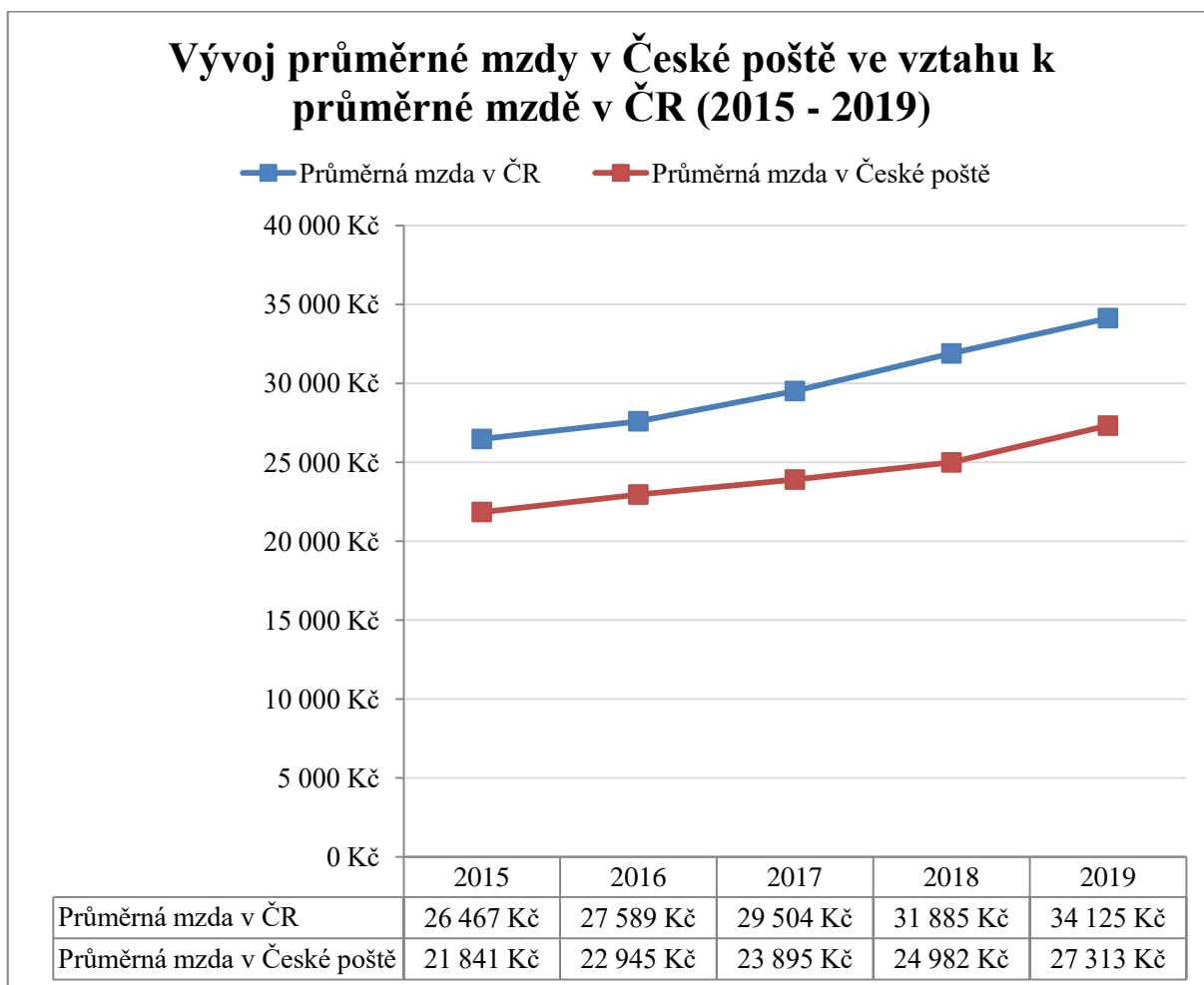
Graf 1 - Průměrný přepočtený počet pracovníků

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Jak již bylo řečeno, Česká pošta patří mezi největší zaměstnavatele v České republice, avšak z grafu č. 1 je patrné, že počet jejích zaměstnanců vykazuje klesající charakter. Ještě v roce 2015 zde pracovalo přes 30000 zaměstnanců. Nejzřetelnější poklesy počtu pracovníků nastaly v letech 2017 a 2018, kdy se počet zaměstnanců snížil o 1,21 % respektive o 2,09 %. V roce 2019 byla naměřena nejnižší hodnota a počet zaměstnanců dosáhl na 28927. V letech 2015 - 2019 na České poště pracovalo v průměru 29540 zaměstnanců.

Graf 2 - Srovnání průměrné mzdy v České poště a průměrné mzdy v ČR

Zdroj: ČSÚ a výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Průměrná mzda v České poště se v letech 2015 - 2019 pohybovala v rozmezí 21841 - 27313 Kč. Z grafu č. 2 je zřejmé, že vykazuje rostoucí tendence, ale pohybuje se značně pod úroveň průměrné mzdy v České republice. Je třeba dodat, že právě mzdové náklady jsou nejvyšší položkou nákladů v České poště.

V roce 2015 dosáhla průměrná mzda v České poště na 21841 Kč. Rozdíl mezi ní a průměrnou mzdou v ČR činil 4626 Kč. V dalším roce průměrná mzda v ČP vzrostla o 1104 Kč (5,05 %). Průměrná mzda v ČR se zvýšila o 4,24 % a rozdíl mezi nimi činil 4644 Kč.

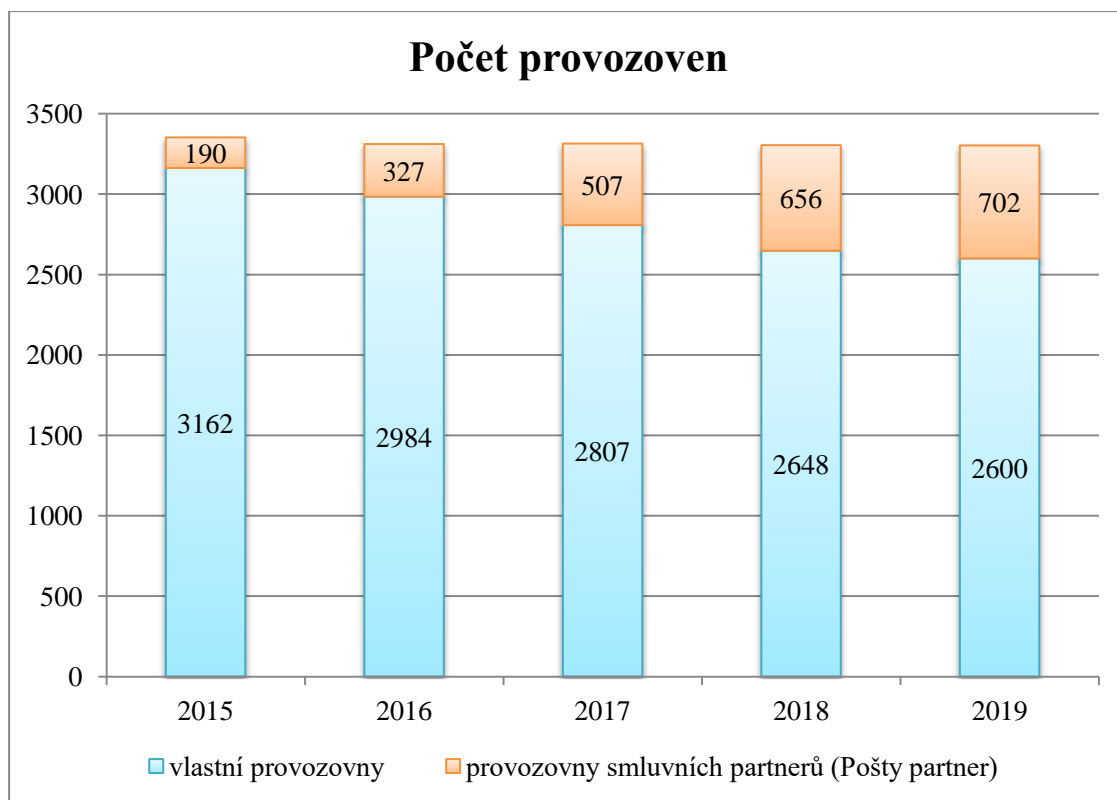
V letech 2017 a 2018 lze pozorovat vyšší nárůst průměrné mzdy v ČR, kdy vzrostla o 1915 Kč (6,94 %) respektive o 2381 Kč (8,07 %). Růst průměrné mzdy v ČP se v letech 2017 a 2018 pohyboval kolem 1000 Kč. V roce 2017 vzrostla o 950 Kč (4,14 %) a v

následujícím roce o 1087 Kč (4,55 %). V letech 2017 a 2018 činily rozdíly mezi těmito průměrnými mzdami 5609 Kč a 6903 Kč.

V roce 2019 byl naměřen vyšší růst průměrné mzdy v České poště. V tomto roce dosáhla průměrná mzda v ČP na 27313 Kč a oproti předchozímu období se zvýšila o 2331 Kč (9,33 %). Průměrná mzda v ČR činila v roce 2019 34125 Kč a oproti předchozímu roku se zvýšila o 2240 Kč (7,03 %). Rozdíl mezi průměrnými mzdami v tomto roce dosáhl na 6812 Kč.

Je patrné, že rozdíl mezi průměrnou mzdou v ČP a celkovou průměrnou mzdou v ČR se ve sledovaném období poměrně značně zvýšil. Zatímco v letech 2015 a 2016 byl rozdíl mezi oběma mzdami menší než pět tisíc korun, v letech 2018 a 2019 však tento rozdíl činil téměř sedm tisíc korun.

Graf 3 - Počet provozoven

Zdroj: ČTÚ (vlastní zpracování)

Tabulka 9 - Celkový počet provozoven

2015	2016	2017	2018	2019
3352	3311	3314	3304	3302

Zdroj: ČTÚ (vlastní zpracování)

Celkový počet poštovních provozoven se pohybuje nad 3300 pobočkami, avšak mírně klesá. Z grafu č. 3 je patrné, že počet vlastních provozoven České pošty má klesající charakter. Naopak počet partnerských pošt poměrně značně roste. Partnerské pošty jsou provozovny, které za úplatu provozuje smluvní partner (obec nebo podnikatel) a nabízí základní poštovní služby. Partnerské pošty v podstatě fungují na principu franchisingu.

Je pravděpodobné, že některé vlastní provozovny se postupně mění na partnerské pošty. Zatímco v roce 2015 bylo evidováno ještě 3162 vlastních poboček a 190 provozoven smluvních partnerů, roku 2019 to bylo již 2600 vlastních provozoven a 702 partnerských pošt. Je tedy zřejmé, že mezi lety 2015 - 2019 počet vlastních provozoven klesl o více než 500, ale počet partnerských pošt vzrostl rovněž o zhruba 500.

4.2 Analýza absolutních ukazatelů

V následující části proběhne analýza absolutních ukazatelů, která zahrnuje horizontální a vertikální analýzu. Horizontální analýza udává změny jednotlivých položek v čase. Je vyjádřena absolutně i relativně. Vertikální analýza znázorňuje podíl na určité celkové hodnotě (aktivech, pasivech).

4.2.1 Horizontální analýza

Tabulka 10 - Horizontální analýza aktiv

Položka rozvahy	2015 - 2016		2016 - 2017		2017 - 2018		2018 - 2019	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Aktiva	-1668	-7,41	-620	-2,97	-677	-3,35	861	4,40

Dlouhodobý majetek	-56	-0,56	-146	-1,48	-224	-2,30	-593	-6,23
DNM	11	3,28	17	4,91	-7	-1,93	-59	-16,57
DHM	-67	-0,72	-143	-1,55	-211	-2,32	-323	-3,64
DFM	0	0	-20	-6,33	-6	-2,03	-211	-72,76
Oběžná aktiva	-1550	-12,47	-522	-4,80	-441	-4,26	1462	14,74
Zásoby	7	2,21	-127	-39,20	-17	-8,63	-8	-4,44
Dlouhodobé pohledávky	598	83,17	-793	-60,21	297	56,68	-798	-97,20
Krátkodobé pohledávky	393	15,89	1523	53,14	-957	-21,80	2831	82,49
KFM	0	0	-50	-100	0	0	0	0
Peněžní prostředky	-2548	-28,71	-1075	-16,99	236	4,49	-563	-10,26
Časové rozlišení	-62	-46,62	48	67,61	-12	-10,08	-8	-7,48

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Z tabulky č. 10 je patrné, že aktiva podniku v prvních třech obdobích stále klesala. Největší pokles nastal hned v prvním období (2015 - 2016), kdy aktiva klesla o 7,41 %, což je v absolutním vyjádření 1668 mil. Kč. Na tomto snížení má vliv především pokles oběžných aktiv konkrétně peněžních prostředků. V dalších dvou obdobích aktiva klesala o 2,97 % respektive 3,35 %. Růst aktiv byl zaznamenán až v posledním období tedy mezi lety 2018 - 2019, kdy aktiva vzrostla o 4,40 %, což znamená 861 mil. Kč v absolutním vyjádření. Růst byl zapříčiněn především prudkým nárůstem krátkodobých pohledávek.

Z tabulky č. 10 lze dále vyčíst, že hodnota dlouhodobého majetku ve všech sledovaných letech neustále klesala. Zatímco v prvním roce byl pokles pouze o 0,56 % (56 mil. Kč), v posledním roce se však hodnota snížila o 6,23 % (593 mil. Kč). Průměrný pokles dlouhodobého majetku v celém období činil 255 mil. Kč (2,67 %). Pokles je zapříčiněn především tím, že v podniku každým rokem ubývá množství DHM, které kleslo v průměru o 2,06 %. Jak již bylo řečeno, hodnota dlouhodobého majetku nejvíce klesla v

posledním období. Toto bylo způsobeno zejména tím, že v tomto období se velmi výrazně snížily všechny složky dlouhodobého majetku (DNM, DHM, DFM).

U oběžných aktiv lze pozorovat podobný vývoj jako u celkových aktiv, kdy v prvních třech obdobích klesala a v posledním období narostla. Největší snížení nastalo hned v prvním roce, a to 12,47 % (1550 mil. Kč). Toto snížení je vyvoláno hlavně velkým úbytkem hodnoty peněžních prostředků, které ubyly o 28,71 % (2548 mil. Kč). V tomto období však značně narostly dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, čímž je zmírněn pokles oběžných aktiv. V dalších dvou obdobích (2016 - 2017, 2017 - 2018) se hodnota oběžných aktiv zmenšila o 4,80 % respektive o 4,26 %. V posledním období se hodnota oběžných aktiv zvýšila o 14,74 % (1462 mil. Kč). Toto zvýšení je vyvoláno především prudkým nárůstem krátkodobých pohledávek (o 82,49 %, 2831 mil. Kč), ačkoliv ostatní složky oběžných aktiv (zásoby, dl. pohledávky a peněžní prostředky) v tomto období poklesly.

Tabulka 11 - Horizontální analýza pasiv

Položka rozvahy	2015 - 2016		2016 - 2017		2017 - 2018		2018 - 2019	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Pasiva	-1668	-7,41	-620	-2,97	-677	-3,35	861	4,40
Vlastní kapitál	-253	-2,41	-94	-0,92	-394	-3,88	-502	-5,15
Základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0
Ážio a kapitálové fondy	-104	-1,65	-82	-1,33	-102	-1,67	-413	-6,88
Fondy ze zisku	1	0,27	1	0,27	-2	-0,53	1	0,27
Výsledek hospodaření běžného úč. obd. (+/-)⁴	-77	-31,95	-86	-52,44	-290	-371,79	-90	-42,45
Cizí zdroje	-1439	-12,50	-473	-4,70	-272	-2,83	1387	14,87

⁴ Rok 2016 byl rozdělen na dvě samostatná půlroční účetní období. Stavy pasiv jsou brány k 31.12. 2016 a jsou porovnávány s rokem 2015 a 2017. Výsledek hospodaření je však brán za celý rok 2016, jelikož se jedná o tokový ukazatel. Pokud by byl brán pouze jeho stav k 31.12. 2016, šlo by jen o půlroční hospodářský výsledek.

Rezervy	74	11,80	-130	-18,54	111	19,44	19	2,79
Dlouhodobé závazky	-23	-7,06	3	0,99	-72	-23,53	-79	-33,76
Krátkodobé závazky	-1490	-14,12	-346	-3,82	-311	-3,57	1447	17,21
Časové rozlišení	24	4,65	-53	-9,81	-11	-2,26	-24	-5,04

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Z horizontální analýzy pasiv je jasné, že jejich vývoj je ze zřejmých důvodů úplně stejný jako vývoj aktiv. Tedy v prvních třech obdobích lze pozorovat pokles a v posledním období růst. Na růstu pasiv v posledním období se podílí zejména značný nárůst cizích zdrojů, u kterých se velmi zvýšily krátkodobé závazky.

U vlastního kapitálu lze po všechna sledovaná období pozorovat postupné snižování jeho hodnoty. Jeho pokles je způsoben zejména tím, že v každém období významně klesají položky ážio a kapitálové fondy a výsledek hospodaření běžného účetního období. Vlastní kapitál průměrně poklesl o 3,10 %. Nejvyšší snížení jeho hodnoty nastalo v posledním období (2018 - 2019), kdy klesl o 5,15 % (502 mil. Kč). Toto snížení bylo zapříčiněno především značným poklesem položky ážio a kapitálové fondy, jejíž hodnota se snížila o 6,88 % (413 mil. Kč).

Z tabulky č. 11 je rovněž patrné, že podniku se neustále snižuje jeho výsledek hospodaření. Největší pokles této hodnoty je vidět ve třetím období (2017 - 2018), kdy se výsledek hospodaření snížil o 371,79 % (290 mil. Kč). Roku 2018 se totiž podnik dostal do ztráty. Následující rok se ztráta ještě zvýšila a hodnota výsledku hospodaření klesla o 42,45 % (90 mil. Kč).

Cizí zdroje, podobně jako celková pasiva, v prvních třech obdobích klesaly a v posledním období narostly. Nejvíce klesly cizí zdroje hned v prvním období (2015 - 2016), a to o 12,50 % (1439 mil. Kč). Na tomto poklesu se podílelo veliké snížení hodnoty krátkodobých závazků, které klesly o 14,12 % (1490 mil. Kč). V následujících dvou obdobích klesly cizí zdroje o 4,70 % respektive o 2,83 %. V posledním období narostly cizí zdroje o 14,87 % (1387 mil. Kč). Tento nárůst je opět způsoben hlavně krátkodobými závazky, jejichž hodnota vzrostla o 17,21 % (1447 mil. Kč).

Tabulka 12 - Horizontální analýza vybraných položek Výkazu zisků a ztrát

Položka VZZ	2015 - 2016		2016 - 2017		2017 - 2018		2018 - 2019	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Tržby z prodeje výrobků a služeb	-457	-2,48	-591	-3,32	-223	-1,28	-577	-3,36
Tržby za prodej zboží	-545	-67,96	83	32,30	-139	-40,88	-8	-3,98
Výkonová spotřeba	-1146	-18,63	-508	-10,15	-11	-0,24	-80	-1,78
Osobní náklady	431	3,63	385	3,13	135	1,06	1098	8,55
Úprava hodnot v provozní oblasti	-98	-11,04	28	3,54	44	5,38	-23	-2,67
Ostatní provozní výnosy	108	10,98	26	2,38	560	50,09	1266	75,45
Ostatní provozní náklady	5	0,47	-253	-23,82	331	40,91	-173	-15,18
Provozní výsledek hospodaření	-71	-25,63	-144	-69,90	-300	-483,87	-141	-59,24
Ostatní finanční výnosy	7	12,50	69	109,52	-58	-43,94	-16	-21,62
Ostatní finanční náklady	30	52,63	30	34,48	10	8,55	-55	-43,31
Finanční výsledek hospodaření	-37	-154,17	42	323,08	-66	-227,59	40	108,11
Výsledek hospodaření před zdaněním	-109	-36,09	-102	-52,85	-366	-402,20	-101	-36,73
Daň z příjmů	-32	-52,46	-16	-55,17	-76	-584,62	-11	-17,46
Výsledek hospodaření po zdanění	-77	-31,95	-86	-52,44	-290	-371,79	-90	-42,45

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Nejvýznamnější položkou výnosů jsou tržby z prodeje výrobků a služeb, u nichž lze ve všech sledovaných obdobích pozorovat klesající charakter. Průměrný pokles této položky činil 2,61 % (462 mil. Kč). Největší pokles nastal v posledním období (2018 - 2019), kdy tržby klesly o 3,36 % (577 mil. Kč).

Položka výkonová spotřeba zahrnuje náklady na prodané zboží, spotřebu materiálu a energie a služby. Podobně jako tržby z prodeje výrobků a služeb i výkonová spotřeba klesala po celé sledované období. V tomto případě největší pokles nastal hned v prvním období, kdy se její hodnota snížila o 18,63 % (1146 mil. Kč). Průměrné snížení výkonové spotřeby činilo 8 %.

Osobní náklady jsou nejvyšší nákladovou položkou podniku. Patří do nich zejména mzdové náklady a náklady na zdravotní a sociální pojištění. Na rozdíl od předchozích položek osobní náklady vykazují v každém období nárůst, který v průměru činil 4,06 % (512 mil. Kč). Největší nárůst byl zaznamenán v posledním období (2018 - 2019), kdy osobní náklady vzrostly o 8,55 % (1098 mil. Kč). Tento vyšší růst nastal díky tomu, že mzdy v podniku se v minulých letech dostaly pod úroveň trhu.

Položky ostatní provozní výnosy a ostatní provozní náklady vykazují téměř ve všech obdobích růstové tendence. Pouze v posledním období ostatní provozní náklady klesly o 15,18 % (173 mil. Kč). Naopak ostatní provozní výnosy v posledních dvou obdobích prudce vzrostly o 50,09 % (560 mil. Kč) respektive 75,45 % (1266 mil. Kč).

U provozního výsledku hospodaření lze po celé sledované období pozorovat prudce klesající tendence. Největší pokles nastal ve třetím období (2017 - 2018), kdy provozní výsledek hospodaření klesl o 483,87 % (300 mil. Kč). V roce 2018 se totiž podnik dostal poprvé do ztráty, která se následující rok ještě prohloubila. Za sledované období klesl provozní výsledek hospodaření v průměru o 164 mil. Kč.

Finanční výsledek hospodaření vykazuje ve sledovaném období dosti kolísavý charakter. Zatímco v prvním a třetím období (2015 - 2016, 2017 - 2018) prudce klesl, ve druhém a čtvrtém období vysoce stoupl.

Výsledek hospodaření před zdaněním i výsledek hospodaření po zdanění měly velice podobný vývoj. Jejich hodnota se ve všech sledovaných obdobích snižovala. Výsledek hospodaření před zdaněním průměrně klesl o skoro 170 mil. Kč a výsledek hospodaření po zdanění průměrně klesl o zhruba 136 mil. Kč. Největší pokles u obou položek nastal ve třetím období (2017 - 2018), kdy výsledek hospodaření před zdaněním

klesl o 402,20 % (366 mil. Kč) a výsledek hospodaření po zdanění klesl o 371,79 % (290 mil. Kč). Takto prudký pokles lze vysvětlit tím, že právě v roce 2018 se podnik dostal do ztráty, jak již bylo řečeno.

4.2.2 Vertikální analýza

Tabulka 13 - Vertikální analýza aktiv

Položka rozvahy	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Dlouhodobý majetek	44,19 %	47,46 %	48,19 %	48,71 %	43,75 %
DNM	1,49 %	1,66 %	1,79 %	1,82 %	1,45 %
DHM	41,30 %	44,28 %	44,93 %	45,41 %	41,91 %
DFM	1,40 %	1,52 %	1,46 %	1,48 %	0,39 %
Oběžná aktiva	55,22 %	52,20 %	51,22 %	50,74 %	55,76 %
Zásoby	1,41 %	1,55 %	0,97 %	0,92 %	0,84 %
Dlouhodobé pohledávky	3,19 %	6,32 %	2,59 %	4,20 %	0,11 %
Krátkodobé pohledávky	10,98 %	13,75 %	21,70 %	17,55 %	30,68 %
KFM	0,22 %	0,24 %	0 %	0 %	0 %
Peněžní prostředky	39,41 %	30,35 %	25,96 %	28,07 %	24,13 %
Časové rozlišení	0,59 %	0,34 %	0,59 %	0,55 %	0,48 %

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Z tabulky č. 13 je patrné, že podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech se pohybuje mezi 43 % a 49 %. Jeho průměrný podíl za posledních pět let činil 46,46 %. Největší část dlouhodobého majetku zahrnuje DHM, jehož podíl se pohybuje kolem 45 %

na celkových aktivech. Ostatní složky dlouhodobého majetku (DNM a DFM) pokrývají kolem 1,5 %. Během prvních čtyř let podíl dlouhodobého majetku stoupal, až se v roce 2018 dostal ke svému maximu, a to 48,71 %. V roce 2019 ovšem klesl na 43,75 %. Je to dáno částečně tím, že podniku každým rokem ubývá hodnota dlouhodobého majetku, což je patrné z horizontální analýzy. Nejvíce ze všeho je však tento pokles způsoben tím, že v roce 2019 prudce narostla hodnota krátkodobých pohledávek.

Podíl oběžných aktiv se pohyboval mezi 50 % a 56 % a jeho průměr za sledované období dosáhl na 53,03 %. Z tabulky č. 13 je patrné, že oběžná aktiva v prvních čtyřech letech klesala a jejich podíl v roce 2018 činil 50,74 %. V posledním roce však značně stoupla a dostala se na své maximum, a to 55,76 %. Jak už bylo řečeno, tento růst byl způsoben především vyšším nárůstem krátkodobých pohledávek a to i přesto, že podíl ostatních položek oběžných aktiv v tomto roce klesl. U oběžných aktiv zahrnují největší podíl krátkodobé pohledávky a peněžní prostředky. Peněžní prostředky se pohybují v rozmezí 24 % a 40 % na celkových aktivech, jejich podíl však ve sledovaném období soustavně klesá. U krátkodobých pohledávek lze pozorovat kolísavý charakter. Svého maxima dosáhnou v posledním roce, a to 30,68 %. Podíl položky časové rozlišení se ve sledovaném období pohybuje kolem 0,5 % na celkových aktivech.

Tabulka 14 - Vertikální analýza pasiv

Položka rozvahy	2015	2016	2017	2018	2019
Pasiva	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Vlastní kapitál	46,60 %	49,11 %	50,15 %	49,87 %	45,31 %
Základní kapitál	15,93 %	17,21 %	17,74 %	18,35 %	17,58 %
Ážio a kapitálové fondy	27,93 %	29,66 %	30,16 %	30,69 %	27,37 %
Fondy ze zisku	1,67 %	1,80 %	1,86 %	1,92 %	1,84 %
Výsledek hospodaření běžného úč. obd. (+/-)	1,07 %	0,44 %	0,39 %	-1,08 %	-1,48 %

Cizí zdroje	51,11 %	48,30 %	47,44 %	47,69 %	52,48 %
Rezervy	2,78 %	3,36 %	2,82 %	3,49 %	3,43 %
Dlouhodobé závazky	1,45 %	1,45 %	1,51 %	1,20 %	0,76 %
Krátkodobé závazky	46,88 %	43,48 %	43,11 %	43,01 %	48,28 %
Časové rozlišení	2,29 %	2,59 %	2,41 %	2,43 %	2,21 %

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Z tabulky č. 14 lze vyčíst, že podíl obou hlavních složek pasiv (vlastní kapitál a cizí zdroje) se pohybuje kolem 50 %. Průměrný podíl vlastního kapitálu za sledované období činí 48,21 %. Podíl vlastního kapitálu vykazuje kolísavý charakter. Svého maxima dosáhl v roce 2017, a to 50,15 %. Naopak do roku 2019 klesne na 45,31 %, což je jeho minimum ve sledovaných letech. Tento pokles lze vysvětlit tím, že klesají položky ážio a kapitálové fondy a výsledek hospodaření. Především je však způsoben vyšším nárůstem hodnoty krátkodobých závazků. V letech 2018 a 2019 lze spatřit, že výsledek hospodaření snižuje hodnotu vlastního kapitálu, jelikož v těchto letech podnik vykázal ztrátu. Hodnota základního kapitálu je stále stejná a jeho průměrný podíl na celkových pasivech činí 17,36 %. Největší podíl z položek vlastního kapitálu má ážio a kapitálové fondy, jejichž průměrný podíl dosahoval 29,16 % na celkových pasivech.

Průměrný podíl cizích zdrojů v letech 2015 - 2019 činil 49,40 %. Největšího podílu dosáhly cizí zdroje v roce 2019, kdy jejich podíl byl 52,48 %. Toto bylo dáno především vyšším nárůstem krátkodobých závazků, které v tomto roce rovněž dosáhly svého maxima. Právě krátkodobé závazky zahrnují největší část cizích zdrojů a jejich průměrný podíl činil 44,95 %. Podíly rezerv a dlouhodobých závazků se pohybovaly kolem 3 % respektive 1 %. Určitou část pokrývá položka časového rozlišení, jejíž průměrný podíl v letech 2015 - 2019 dosáhl na 2,39 % na celkových pasivech.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

4.3.1 Likvidita

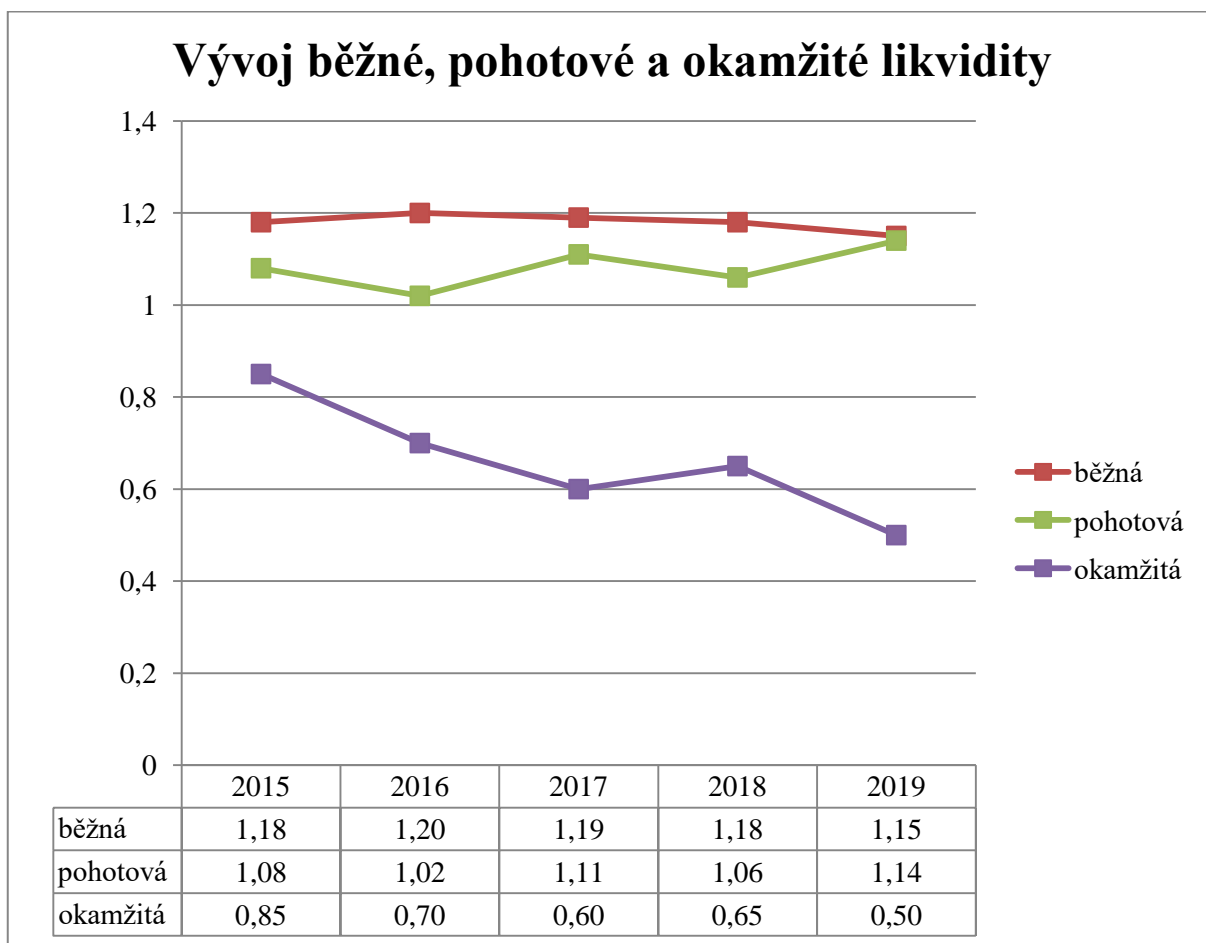
Jsou rozlišovány tři druhy likvidity (běžná, pohotová a okamžitá). V této části budou vypočítány a srovnány všechny tři ukazatele likvidity v letech 2015 - 2019. V následující tabulce č. 15 jsou zobrazeny hodnoty položek rozvahy, které jsou potřebné pro výpočet všech tří druhů likvidity. Vypočtené hodnoty ukazatelů likvidity jsou zobrazeny v grafu č. 4.

Tabulka 15 - Rozvahové položky pro výpočet ukazatelů likvidity (v mil. Kč)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
Oběžná aktiva	12434	10884	10362	9921	11383
Zásoby	317	324	197	180	172
Dlouhodobé pohledávky	719	1317	524	821	23
Krátkodobé pohledávky	2473	2866	4389	3432	6263
KFM	50	50	0	0	0
Peněžní prostředky	8875	6327	5252	5488	4925
Krátkodobé závazky	10556	9066	8720	8409	9856

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Graf 4 - Vývoj ukazatelů likvidity

Zdroj: vlastní zpracování

Běžná likvidita ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky. Její doporučená hodnota by se měla pohybovat dle Růžičkové (2019) v rozmezí 1,5 - 2,5. Z grafu č. 4 lze vyčíst, že běžná likvidita se v téměř všech sledovaných letech pohybuje těsně pod hranicí 1,2. Je tedy patrné, že doporučené hodnoty není dosaženo, avšak toto je dáno především tím, že podnik má poměrně malou část oběžných aktiv vázanou v zásobách. Z grafu č. 4 je dále patrné, že od roku 2016 běžná likvidita mírně klesá. Právě v roce 2016 byla hodnota běžné likvidity nejvyšší a to 1,20. Snížení běžné likvidity v letech 2017 a 2018 je způsobeno zejména tím, že pokles oběžných aktiv je vyšší než pokles krátkodobých závazků. Ačkoliv v roce 2019 lze spatřit růst oběžných aktiv, rovněž se však zvýšila hodnota krátkodobých závazků. Díky tomu je v roce 2019 naměřena nejnižší likvidita, a to 1,15.

U pohotové likvidity jsou z výpočtu vyňaty zásoby a dlouhodobé pohledávky. Její doporučená hodnota je v rozmezí 1 - 1,5. Z grafu č. 4 je zřejmé, že vypočtené hodnoty pohotové likvidity v podniku se v letech 2015 - 2019 pohybují mezi 1,02 - 1,14. Je tedy jasné, že se nachází v rozmezí doporučené hodnoty. Vývoj pohotové likvidity má kolísavý charakter. Nejnižší hodnota pohotové likvidity je naměřena v roce 2016, a to 1,02. Pohybuje se tedy těsně nad hranicí doporučené hodnoty. Toto je způsobeno vyšším úbytkem peněžních prostředků v podniku mezi lety 2015 a 2016. Nejvyšší hodnota pohotové likvidity je dosažena v roce 2019, a to 1,14. Tento nárůst je zapříčiněn značným zvýšením hodnoty krátkodobých pohledávek v tomto roce.

Okamžitá likvidita znázorňuje schopnost podniku okamžitě uhradit krátkodobé závazky a její doporučená hodnota je mezi 0,2 - 0,5. Z grafu č. 4 je patrné, že okamžitá likvidita podniku se pohybuje nad hranicí doporučené hodnoty, a to v rozmezí 0,50 - 0,85. Je však zřejmé, že její hodnota postupně klesá kromě roku 2018, kdy byl oproti minulému roku zaznamenán mírný nárůst. Tento téměř setrvalý pokles je způsoben snižováním množství peněžních prostředků. Nárůst okamžité likvidity v roce 2018 je zapříčiněn mírným úbytkem krátkodobých závazků a zároveň mírným zvýšením peněžních prostředků. Nejvyšší hodnota je naměřena v roce 2015, kdy činí 0,85. Naopak nejnižší hodnoty okamžité likvidity je dosaženo v posledním roce, kdy činí 0,5. Tím pádem se dostává na hranici doporučené hodnoty. Pokles okamžité likvidity v roce 2019 je způsoben jednak snížením peněžních prostředků, jak již bylo řečeno, ale především je vyvolán vyšším nárůstem hodnoty krátkodobých závazků v daném roce.

4.3.2 Rentabilita

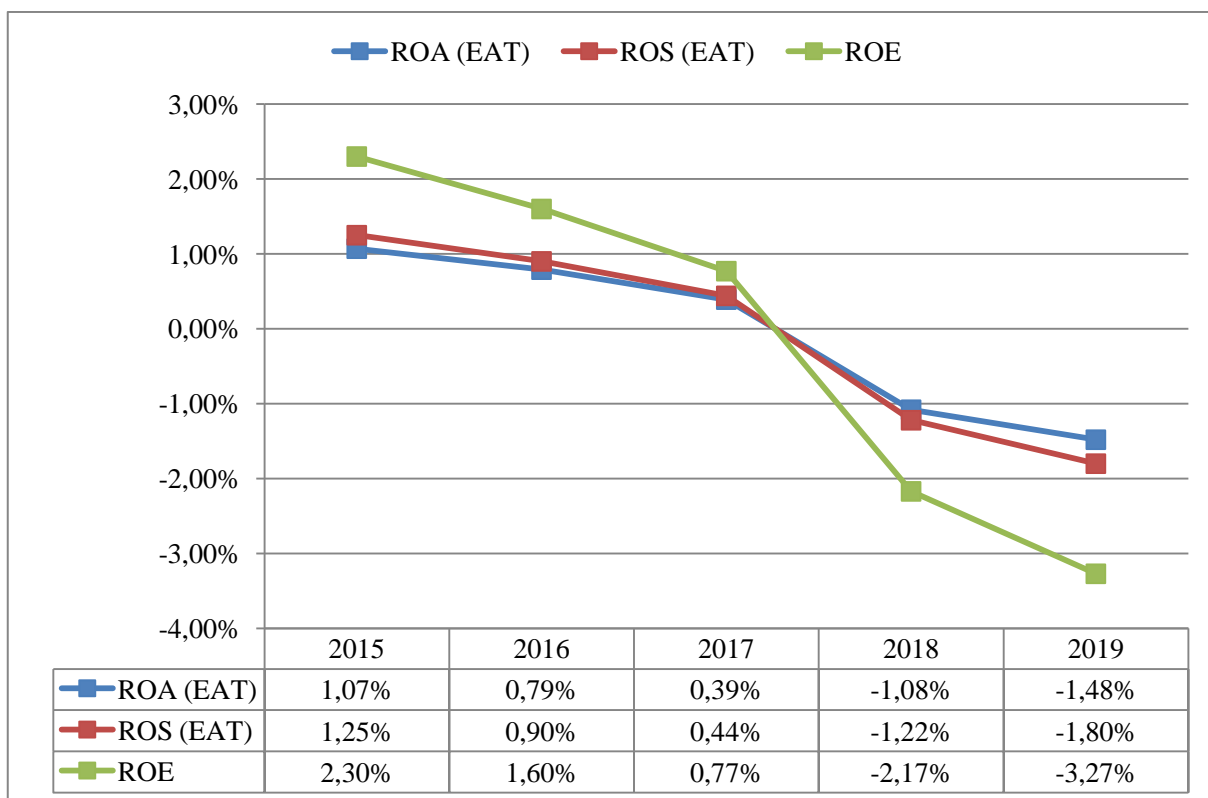
Ukazatele rentability (výnosnosti) znázorňují schopnost podniku dosahovat zisku. Nejpoužívanějšími ukazateli jsou rentabilita aktiv (ROA), rentabilita tržeb (ROS) a rentabilita vlastního kapitálu (ROE). V následující tabulce č. 16 jsou zobrazeny hodnoty položek účetních výkazů pro výpočet všech ukazatelů rentability. Grafy č. 5 a č. 6 pak zachycují vypočtené hodnoty ukazatelů rentability.

Tabulka 16 - Položky účetních výkazů pro výpočet ukazatelů rentability (v mil. Kč)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
EBIT	302	193	91	-275	-375
EAT	241	164	78	-212	-302
Aktiva	22517	20849	20229	19552	20413
Vlastní kapitál	10492	10239	10145	9751	9249
Tržby z prodeje výrobků a služeb	18463	18006	17409	17186	16609
Tržby za prodej zboží	802	257	340	201	193
Tržby celkem	19265	18263	17749	17387	16802

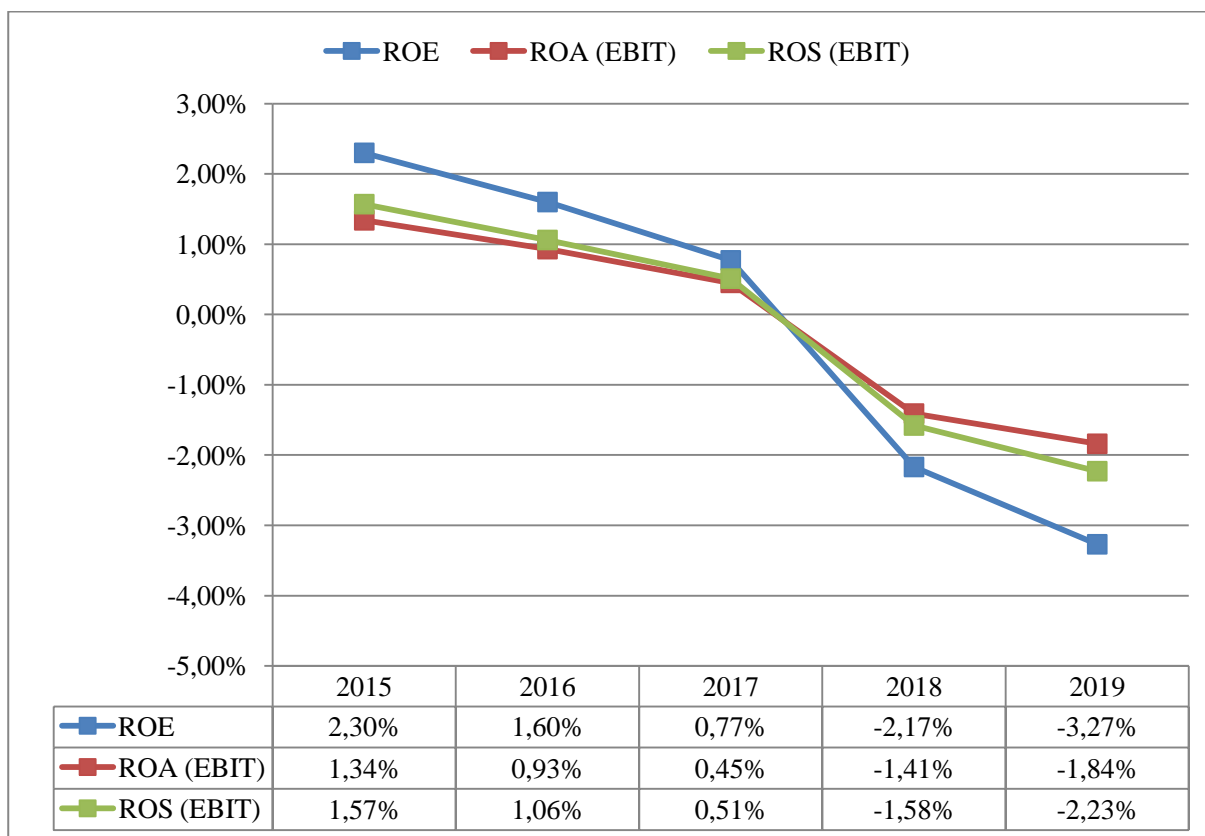
Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Graf 5 - Vývoj ukazatelů rentability 1

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6 - Vývoj ukazatelů rentability 2

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafů č. 5 a č. 6 je patrné, že všechny měřené ukazatele rentability vykazují klesající charakter. Rentabilita vlastního kapitálu dosáhla v roce 2015 na 2,30 %. To znamená, že na jednu korunu vlastního kapitálu připadá 0,023 korun čistého zisku. Toto byl nejlepší výsledek podniku ve sledovaném období. V dalších letech pak rentabilita vlastního kapitálu klesala a v roce 2018 spadla do záporných čísel. Tento rok se totiž podnik dostal do červených čísel. Proto lze nyní hovořit o ztrátovosti podniku. Právě ve zmíněném roce 2018 ztrátovost činila -2,17 %. V následujícím roce se ještě prohloubila na -3,27 %. To značí, že na jednu korunu vlastního kapitálu připadalo -0,0327 korun. Je zřejmé, že rentabilita vlastního kapitálu v letech 2015 - 2019 poklesla o více než 5,5 %.

Rentabilita aktiv je počítána na oba způsoby, tedy s čistým ziskem (EAT) i ziskem před zdaněním a úroky (EBIT). Z grafů č. 5 a č. 6 je zřejmé, že oba ukazatele rentability aktiv vykazují klesající tendence. V prvním roce činila 1,07 % (ROA EAT) respektive 1,34 % (ROA EBIT). To znamená, že na jednu korunu celkového kapitálu připadá 0,0107 korun

čistého zisku nebo 0,0134 korun zisku před zdaněním a úroky. Právě v roce 2015 byly naměřeny nejvyšší hodnoty a v dalších letech je zaznamenán pokles. Od roku 2018 je rentabilita aktiv v záporných číslech. V roce 2019 dosáhla ztrátovost podniku na -1,48 % (ROA EAT) respektive -1,84 % (ROA EBIT). V letech 2015 - 2019 klesla rentabilita aktiv o více než 2,5 % (ROA EAT) respektive více než 3 % (ROA EBIT).

Rentabilita tržeb je rovněž počítána s čistým ziskem (EAT) i ziskem před zdaněním a úroky (EBIT). Podobně jako u předchozích ukazatelů rentability, dosáhla i rentabilita tržeb nejvyšší hodnoty v roce 2015, a to 1,25 % (ROS EAT) respektive 1,57 % (ROS EBIT). To znamená, že na jednu korunu tržeb připadalo 0,0125 korun čistého zisku nebo 0,0157 korun zisku před zdaněním a úroky. V dalších letech je patrný pokles a v roce 2018 začal být podnik ztrátový. Mezi lety 2015 - 2019 se snížila hodnota rentability tržeb o více než 3 % (ROS EAT) respektive o skoro 4 % (ROS EBIT). V posledním roce činila hodnota rentability tržeb -1,80 % (ROS EAT) respektive -2,23 % (ROS EBIT).

4.3.3 Aktivita

Ukazatele aktivity posuzují, zda podnik efektivně využívá finanční prostředky. V následující tabulce č. 17 jsou zachyceny hodnoty položek účetních výkazů, pomocí kterých se vypočítají ukazatele aktivity. Vybrané ukazatele aktivity za období 2015 - 2019 jsou vypočítány v grafech č. 7, č. 8 a č. 9.

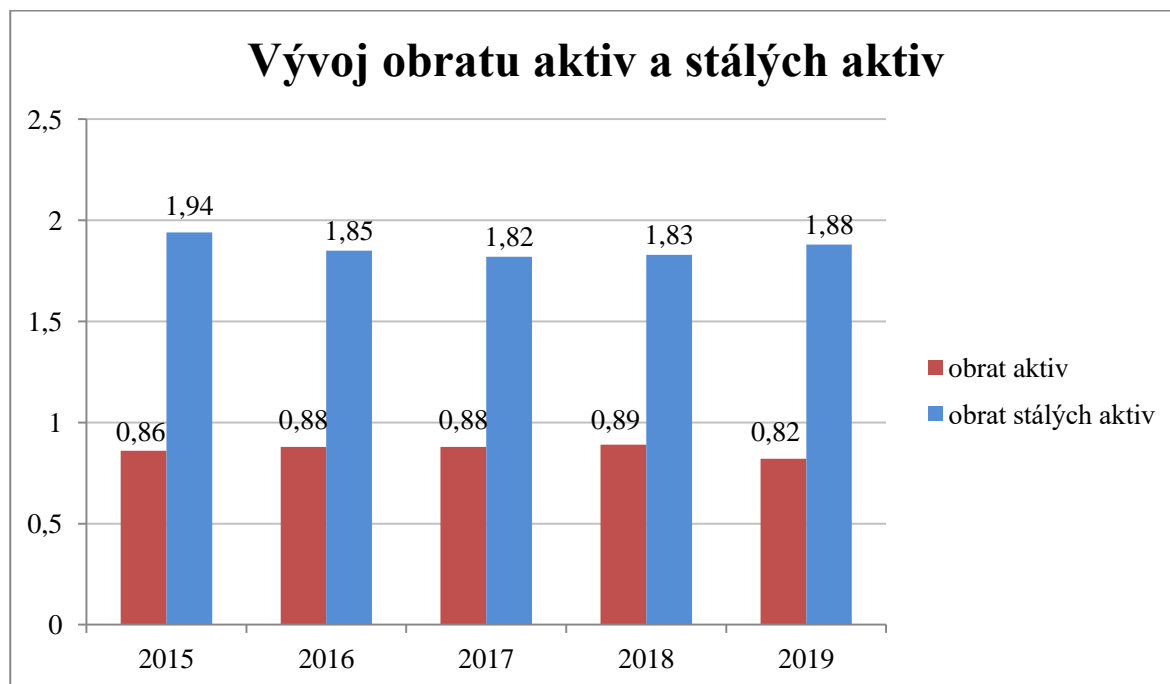
Tabulka 17 - Položky účetních výkazů pro výpočet ukazatelů aktivity (v mil. Kč)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
Tržby z prodeje výrobků a služeb	18463	18006	17409	17186	16609
Tržby za prodej zboží	802	257	340	201	193
Tržby celkem	19265	18263	17749	17387	16802
Aktiva	22517	20849	20229	19552	20413
Dlouhodobý majetek	9950	9894	9748	9524	8931

Zásoby	317	324	197	180	172
Krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů	1234	1319	1473	1514	1143
Krátkodobé závazky z obchodních vztahů	7044	5551	5062	4439	5582
Krátkodobé pohledávky	2473	2866	4389	3432	6263
Krátkodobé závazky	10556	9066	8720	8409	9856

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Graf 7 - Vývoj obrátu aktiv a obrátu stálých aktiv

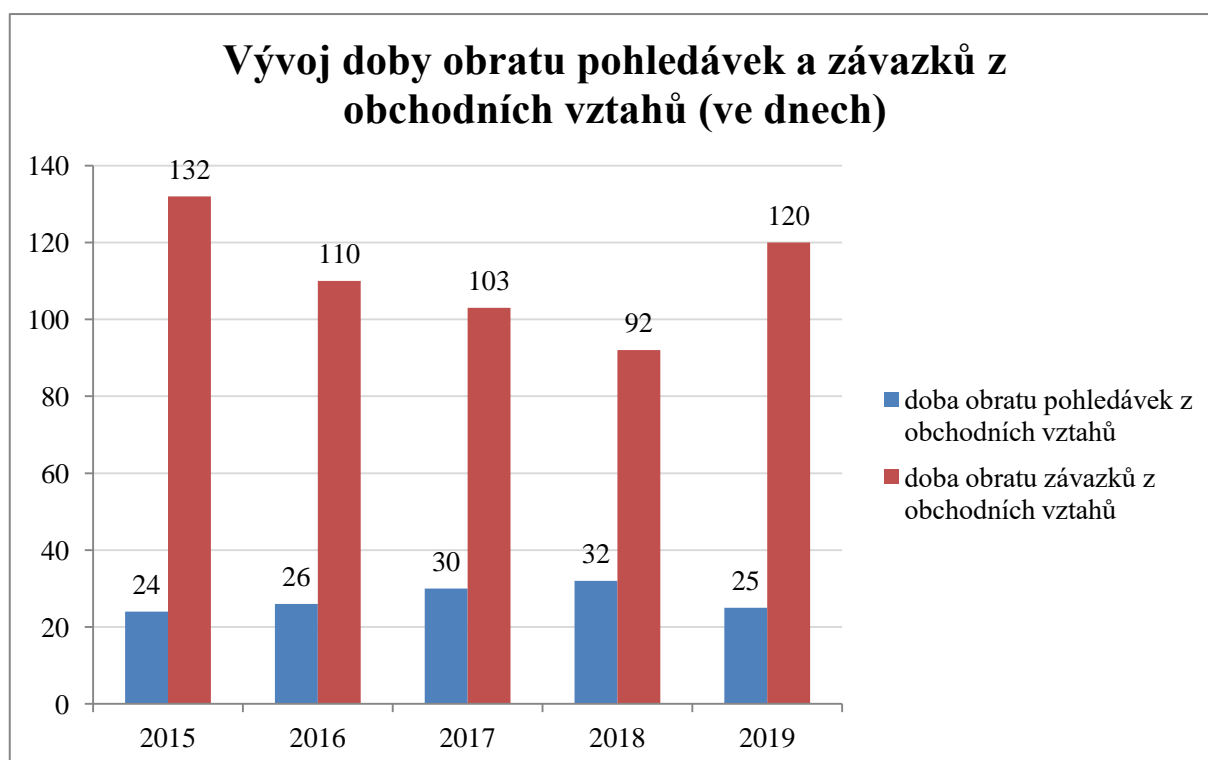
Zdroj: vlastní zpracování

Hodnota obrátu aktiv se v celém sledovaném období stabilně pohybuje mezi 0,80 - 0,90. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je však 1, což není dodrženo ani v jednom případě. Nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2018, kdy obrát aktiv činil 0,89. V následujícím roce je však dosaženo nejnižší hodnoty ukazatele a to 0,82. Tento pokles je způsoben zejména tím, že se zvýšila hodnota celkových aktiv a zároveň klesly podnikové tržby.

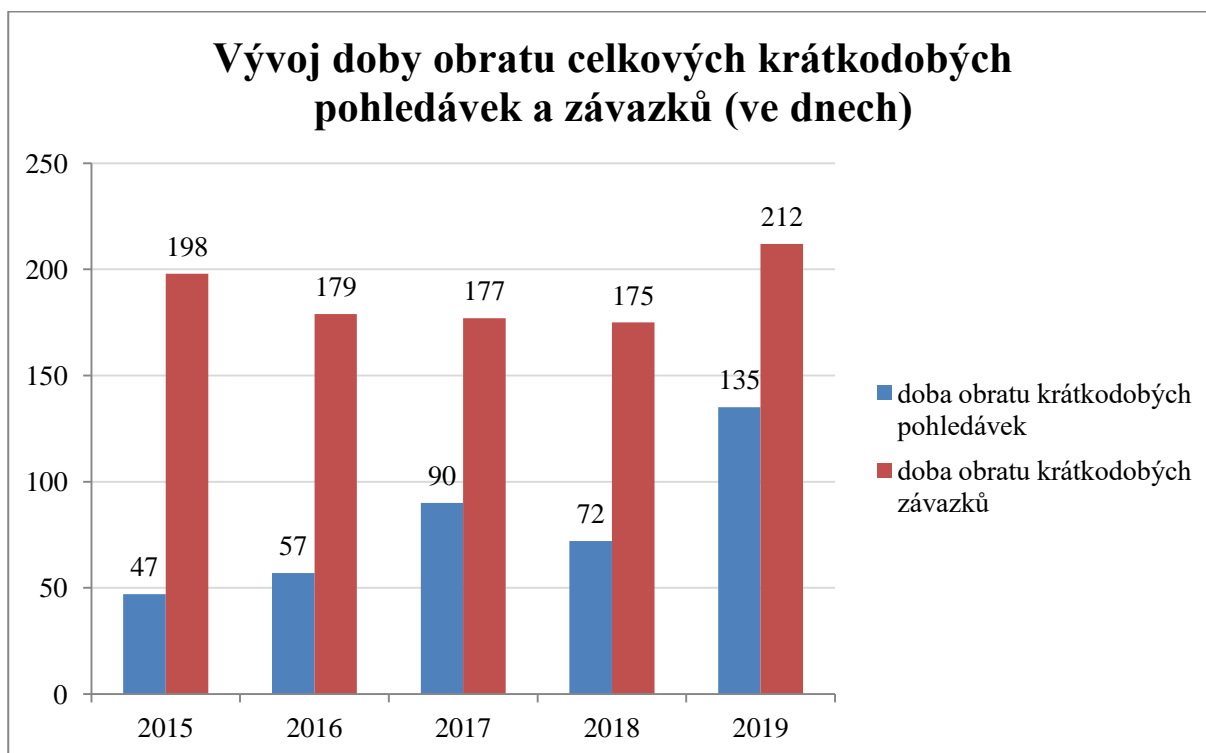
Obrat stálých aktiv neboli dlouhodobého majetku bude samozřejmě vykazovat vyšší hodnoty než obrat celkových aktiv. Z grafu č. 7 je patrné, že obrat dlouhodobého majetku se v letech 2015 - 2019 pohyboval v rozmezí 1,82 - 1,94. Zatímco do roku 2017 hodnota ukazatele klesala, v dalších letech mírně rostla. Nárůst obratu stálých aktiv v roce 2019 byl způsoben vyšším poklesem dlouhodobého majetku, přestože v tomto roce klesly i tržby.

Graf 8 - Vývoj doby obratu pohledávek a závazků z obchodních vztahů

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 9 - Vývoj doby obratu celkových krátkodobých pohledávek a závazků

Zdroj: vlastní zpracování

Doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů vykazuje kolísavý charakter. Její výše se v letech 2015 - 2019 pohybovala mezi 24 - 32 dny a její průměr činil zhruba 28 dnů.

Doba obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů vykazuje spíše klesající tendence. Pohybuje se převážně nad 100 dny kromě roku 2018, kdy dosáhla na 92 dní. Pokles v letech 2015 - 2018 je způsoben především snižováním hodnoty závazků z obchodních vztahů. Doba obratu závazků se zvýšila až v roce 2019. Je doporučeno, aby doba obratu závazků se alespoň rovnala nebo převyšovala dobu obratu pohledávek. Toto je splněno ve všech letech, jelikož doba obratu závazků z obchodních vztahů několikanásobně převyšuje dobu obratu pohledávek z obchodních vztahů. Průměrná doba obratu závazků z obchodních vztahů je zhruba 112 dnů.

Pro srovnání jsou v dalším grafu č. 9 vypočítány doby obratu celkových krátkodobých pohledávek a závazků. Doba obratu krátkodobých závazků vykazovala kolísavý charakter a pohybovala se mezi 175 - 212 dny. Doba obratu krátkodobých

pohledávek měla spíše rostoucí charakter a pohybovala se v rozmezí 47 - 135 dnů. Největší rozdíl spočívá v tom, že například v roce 2019 oproti předcházejícímu roku klesla doba obratu pohledávek z obchodních vztahů, avšak doba obratu krátkodobých pohledávek poměrně značně stoupla. Toto bylo zapříčiněno zejména tím, že ačkoliv klesly pohledávky z obchodních vztahů, tak mnohem více vzrostly pohledávky ostatní.

4.3.4 Zadluženost

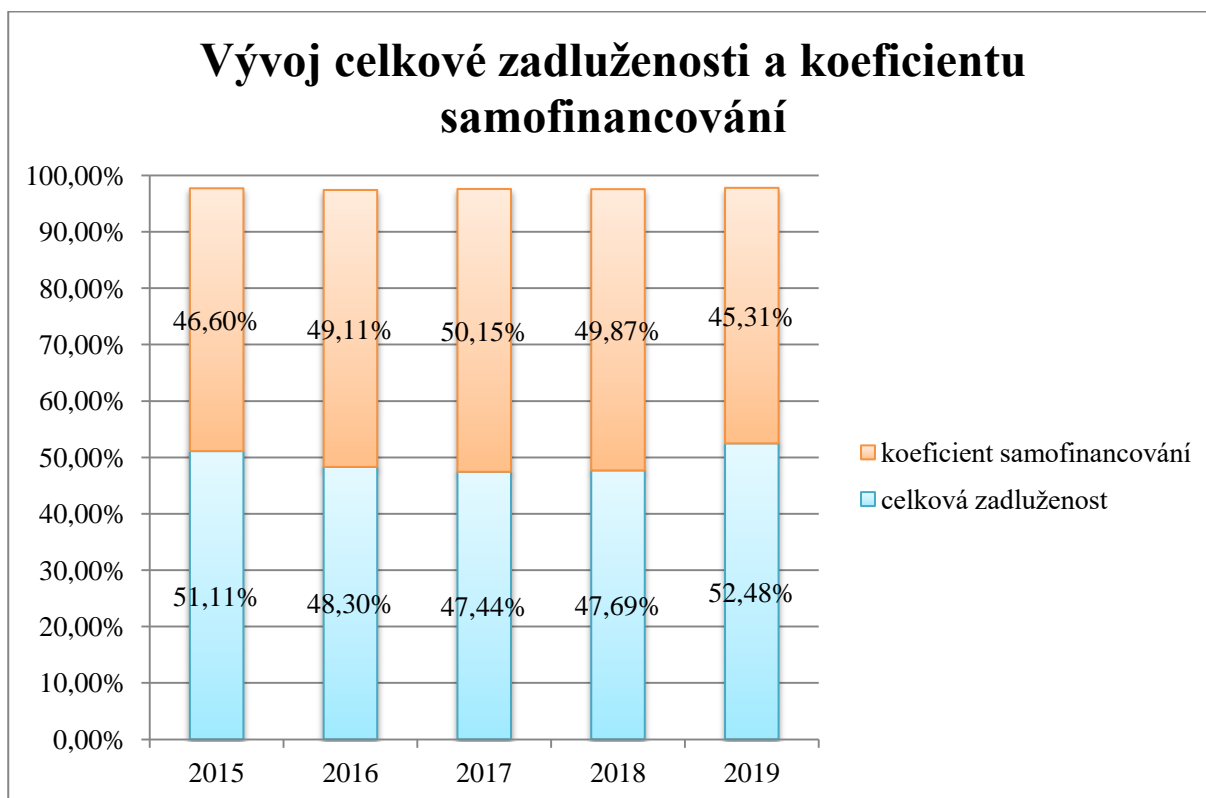
Ukazatele zadluženosti posuzují zpravidla finanční stabilitu podniku. V následující tabulce č. 18 jsou zobrazeny rozvahové položky potřebné pro výpočet vybraných ukazatelů zadluženosti, které jsou zachyceny v grafech č. 10, č. 11 a č. 12.

Tabulka 18 - Rozvahové položky pro výpočet ukazatelů zadluženosti (v mil. Kč)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
Celková aktiva	22517	20849	20229	19552	20413
Vlastní kapitál	10492	10239	10145	9751	9249
Cizí zdroje	11509	10070	9597	9325	10712

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

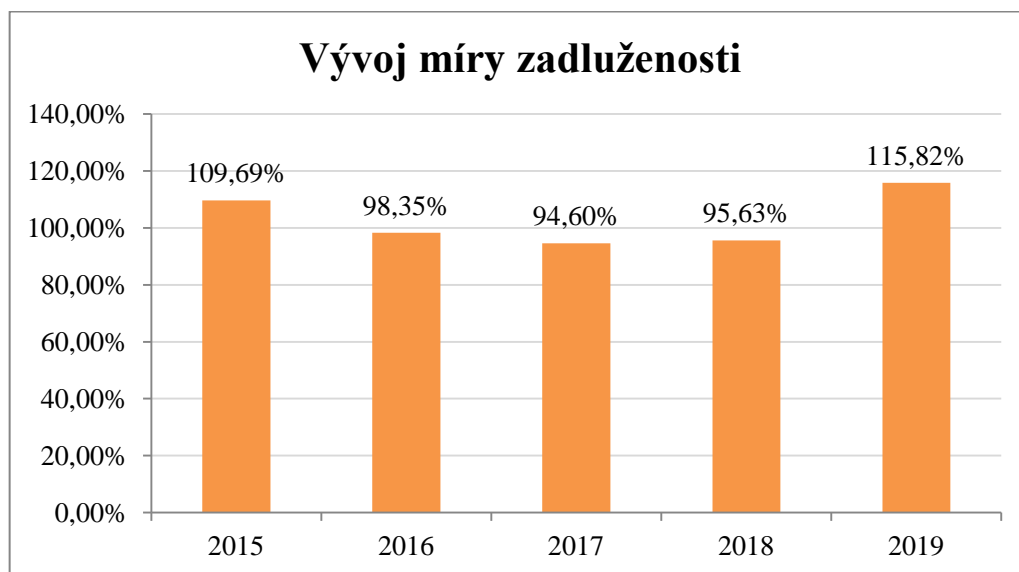
Graf 10 - Vývoj celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 10 je patrné, že celková zadluženost i koeficient samofinancování se pohybovaly na přibližně podobných hodnotách. Doporučená hodnota celkové zadluženosti se pohybuje mezi 30 - 60 %, což je v celém sledovaném období dodrženo. V roce 2015 byl podnik více financován z cizích zdrojů a celková zadluženost dosáhla na 51,11 %. Hodnota koeficientu samofinancování činila 46,60 %. Mezi lety 2016 - 2018 byla v podniku mírná převaha vlastních zdrojů. Ovšem v roce 2019 podniku narostly krátkodobé závazky, a tak získal převahu opět ukazatel celkové zadluženosti, který činil 52,48 %. Koeficient samofinancování dosáhl na 45,31 %. Součet celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování by se měl zpravidla rovnat 100 %. Avšak v podniku pokrývá určitou část pasiv časové rozlišení.

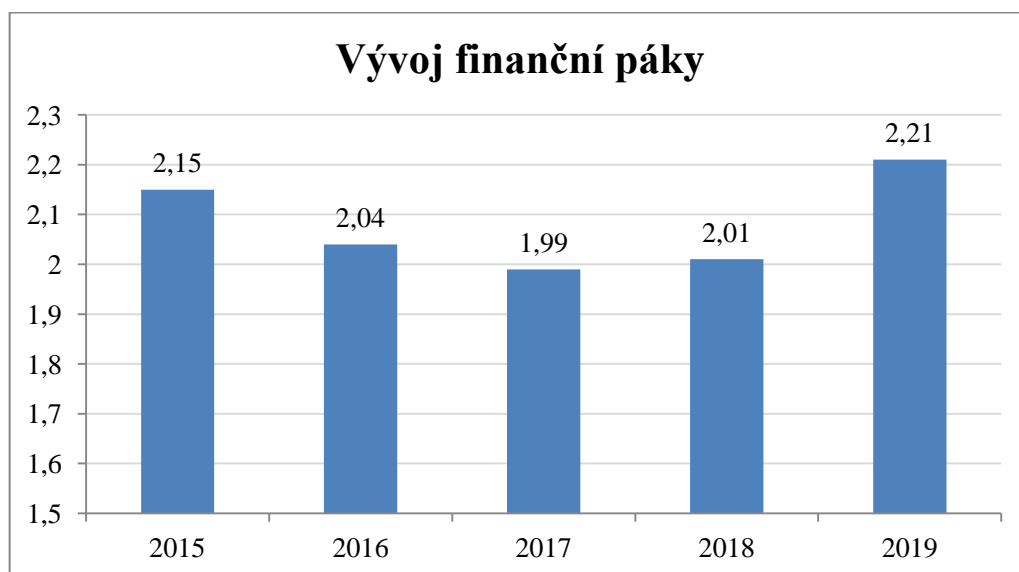
Graf 11 - Vývoj míry zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování

Míra zadluženosti ukazuje poměr cizích zdrojů ku vlastním zdrojům. Z grafu č. 11 je patrné, že mezi lety 2015 - 2017 míra zadluženosti klesala díky poklesu cizích zdrojů. Od roku 2017 začala ovšem míra zadluženosti stoupat a v roce 2019 dosáhla na svou nejvyšší hodnotu ve sledovaném období, a to 115,82 %. Tento nárůst byl zapříčiněn zejména snížením hodnoty vlastního kapitálu.

Graf 12 - Vývoj finanční páky

Zdroj: vlastní zpracování

Finanční páka představuje převrácený koeficient samofinancování. Vývoj finanční páky je dosti podobný jako vývoj míry zadluženosti, tedy do roku 2017 klesala a poté narostla. Nejvyšší hodnota je opět naměřena v roce 2019, a to 2,21. Tento růst byl způsoben zejména poklesem vlastního kapitálu zvýšením hodnoty celkových aktiv.

4.4 Analýza rozdílových ukazatelů

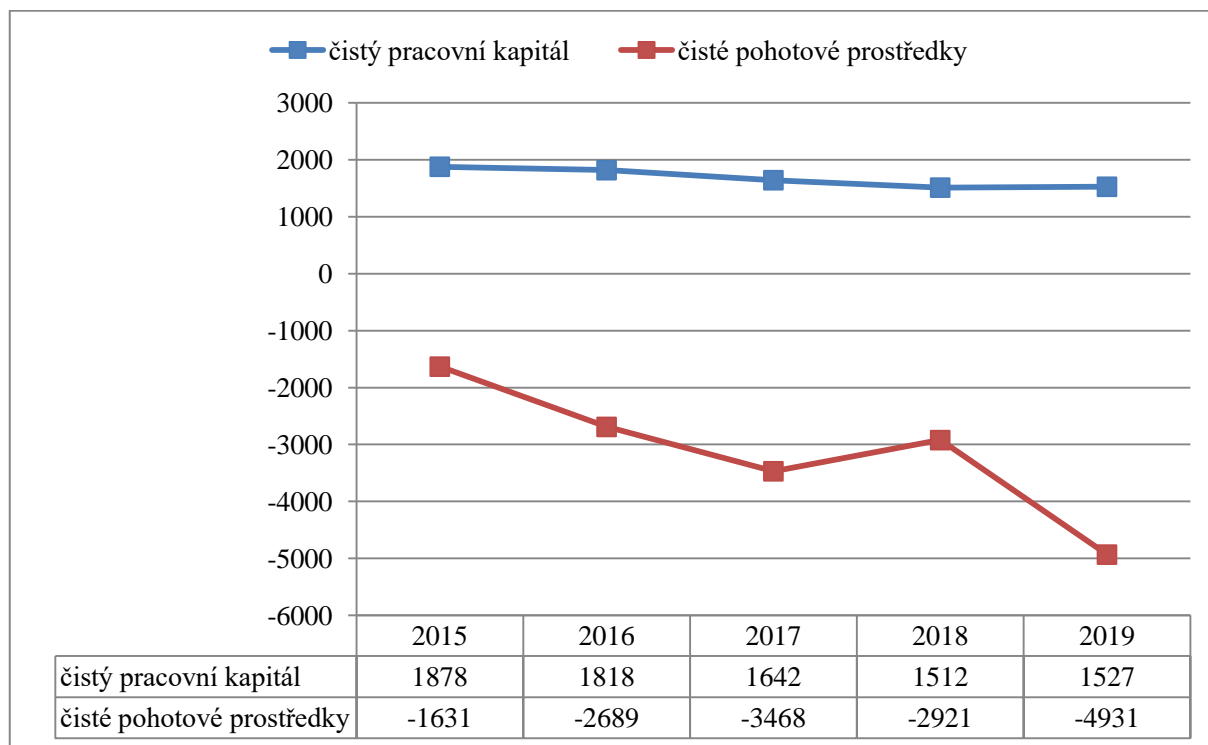
V následující části bude provedena analýza rozdílových ukazatelů, mezi které patří čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky. Hodnoty těchto ukazatelů jsou vyjádřeny v grafu č. 13. V tabulce č. 19 jsou znázorněny položky z rozvahy pro výpočet rozdílových ukazatelů.

Tabulka 19 - Rozvahové položky pro výpočet rozdílových ukazatelů (v mil. Kč)

Položka	2015	2016	2017	2018	2019
Oběžná aktiva	12434	10884	10362	9921	11383
KFM	50	50	0	0	0
Peněžní prostředky	8875	6327	5252	5488	4925
Krátkodobé závazky	10556	9066	8720	8409	9856

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Graf 13 - Vývoj rozdílových ukazatelů ČPK a ČPP (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Čistý pracovní kapitál vykazoval ve sledovaném období spíše klesající charakter a pohyboval se v rozmezí 1500 - 1900 mil. Kč. Díky tomu si podnik uchovává určitou míru likvidity. Nejvyšší hodnoty dosáhl hned v prvním roce a to 1878 mil. Kč. Poté do roku 2018 jeho hodnota klesala. S tím souvisí především vyšší pokles oběžných aktiv. Mírný nárůst čistého pracovního kapitálu je zaznamenán v roce 2019, kdy dosáhl na 1527 mil. Kč. Právě v tomto roce značně vzrostla oběžná aktiva, avšak růst čistého pracovního kapitálu byl jen drobný, jelikož se zvýšila také hodnota krátkodobých závazků.

Hodnota čistých pohotových prostředků se pohybovala po celé sledované období v záporných číslech a měla převážně klesající charakter kromě nárůstu v roce 2018. Vývoj čistých pohotových prostředků je podobný jako vývoj okamžité likvidity. Propad čistých pohotových prostředků souvisí především se snižováním hodnoty peněžních prostředků. Nejnižší hodnota byla dosažena v roce 2019, kdy byly krátkodobé závazky vyšší než peněžní prostředky o 4931 mil. Kč.

4.5 Bankrotní a bonitní modely

V této části budou vypočítány vybrané bankrotní a bonitní modely. Pomocí těchto modelů se souhrnně vyhodnocuje finanční situace podniku na základě jednoho čísla. Jako zástupce bankrotních modelů byly vybrány Tafflerův model a IN99. Z bonitních modelů bude vypočítán Kralickův Quicktest.

4.5.1 Kralickův Quicktest

Tento bonitní model zpracovává čtyři ukazatele, které byly popsány v teoretické části. V následující tabulce č. 20 jsou vypočítány hodnoty těchto ukazatelů v letech 2015 - 2019. Poté je jim přiděleno bodové ohodnocení, jehož průměr bude výsledkem pro vyhodnocení finanční situace

Tabulka 20 - Vypočtené hodnoty poměrových ukazatelů pro Kralickův Quicktest

	2015	2016	2017	2018	2019
R1	0,47	0,49	0,50	0,50	0,45
R2	2,25	3,70	4,72	6,54	12,21
R3	0,01	0,009	0,004	-0,01	-0,02
R4	0,06	0,05	0,05	0,03	0,02

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 21 - Bodované ohodnocení Kralickova Quicktestu

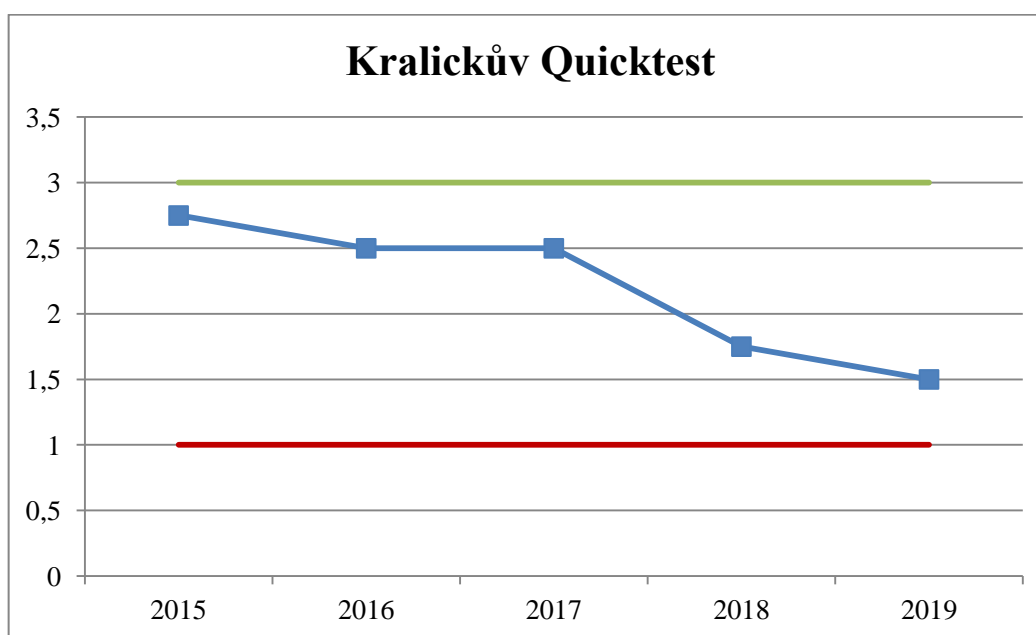
	2015	2016	2017	2018	2019
R1	4	4	4	4	4
R2	4	3	3	2	1
R3	1	1	1	0	0
R4	2	2	2	1	1
R	11	10	10	7	6

R/4	2,75	2,5	2,5	1,75	1,5
Interpretace	Šedá zóna	Šedá zóna	Šedá zóna	Šedá zóna	Šedá zóna

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 14 - Kralickův Quicktest

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel R/4 se mezi lety 2015 - 2019 pohyboval v rozmezí 1,5 - 2,75. To znamená, že finanční situaci podniku lze označit jako neurčitou, jelikož se nachází v šedé zóně ($1 < R/4 < 3$). Vývoj ukazatele však vykazoval ve sledovaném období klesající tendence. Nejvyšší hodnoty dosáhl v prvním roce, a to 2,75. Z toho vyplývá, že hodnota ukazatele nebyla vzdálená od čísla 3. Pokud by ukazatel dosáhl hodnoty 3, v tom případě půjde o bonitní podnik.

V letech 2016 a 2017 ukazatel činil 2,5, čímž by měl stále blíže k číslu 3. V dalším roce však klesl pod 2 a v roce 2019 dosáhl na svou nejnižší hodnotu, a to 1,5. To znamená, že podnik se stále nachází v šedé zóně, ale hodnota ukazatele už má blíže k číslu 1. Pokud by ukazatel spadl pod hodnotu 1, značilo by to, že podnik se může dostat do určitých finančních problémů.

4.5.2 IN99

Ačkoliv nejaktuálnějším indexem důvěryhodnosti je IN05, v tomto případě je použit IN99, jelikož nákladové úroky se ve sledovaných letech ve výkazech podniku vyskytují pouze v jednom případě. V následující tabulce č. 22 jsou vypočítány čtyři ukazatele, které jsou následně vynásobeny příslušnými koeficienty. Součet vypočítaných hodnot je pak kritérium pro vyhodnocení, zda podnik vytváří nějakou přidanou hodnotu. Ačkoliv indexy důvěryhodnosti patří mezi bankrotní modely, charakter IN99 je spíše bonitní.

Tabulka 22 - Vypočtené hodnoty poměrových ukazatelů pro IN99

	2015	2016	2017	2018	2019
A	1,96	2,07	2,11	2,10	1,91
B	0,01	0,009	0,004	-0,01	-0,02
C	0,86	0,88	0,88	0,89	0,82
D	1,18	1,20	1,19	1,18	1,15

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 23 - Hodnoty ukazatelů vynásobené příslušnými koeficienty

	2015	2016	2017	2018	2019
A*(-0,017)	-0,03332	-0,03519-	-0,03587	-0,0357	-0,03247
B*4,573	0,04573	0,041157	0,01829	-0,04573	-0,09146
C*0,481	0,41366	0,42328	0,42328	0,42809	0,39442
D*0,015	0,0177	0,018	0,01785	0,0177	0,01725
IN99	0,444	0,482	0,424	0,364	0,288

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnota indexu IN99 se v letech 2015 - 2019 pohybovala mezi 0,288 - 0482. V každém roce tedy byla menší než 0,684, což znamená, že podnik netvoří žádnou přidanou hodnotu. Zároveň z výsledků vyplývá, že mu hrozí určité finanční problémy. Z tabulky č.

23 je dále patrné, že vývoj indexu není příznivý, jelikož od roku 2016 vykazuje hodnota indexu značně klesající charakter. V roce 2016 byla hodnota IN99 nejbližší číslu 0,684. V tomto roce index činil 0,482. Nejnižší hodnota indexu byla naměřena v posledním roce, kdy se IN99 rovnal 0,288.

4.5.3 Tafflerův model

Tento bankrotní model zpracovává čtyři poměrové ukazatele, které byly popsány v rešeršní části. V následujících tabulkách č. 24 a č. 25 budou vypočítány hodnoty poměrových ukazatelů, které se poté vynásobí příslušnými koeficienty. Výsledek Tafflerova modelu bude vypočítán pomocí jeho modifikované formy.

Tabulka 24 - Vypočtené hodnoty poměrových ukazatelů pro Tafflerův model

	2015	2016	2017	2018	2019
X₁	0,03	0,02	0,01	-0,03	-0,04
X₂	1,08	1,08	1,19	1,06	1,06
X₃	0,47	0,43	0,43	0,43	0,48
X₄	0,86	0,88	0,88	0,89	0,82

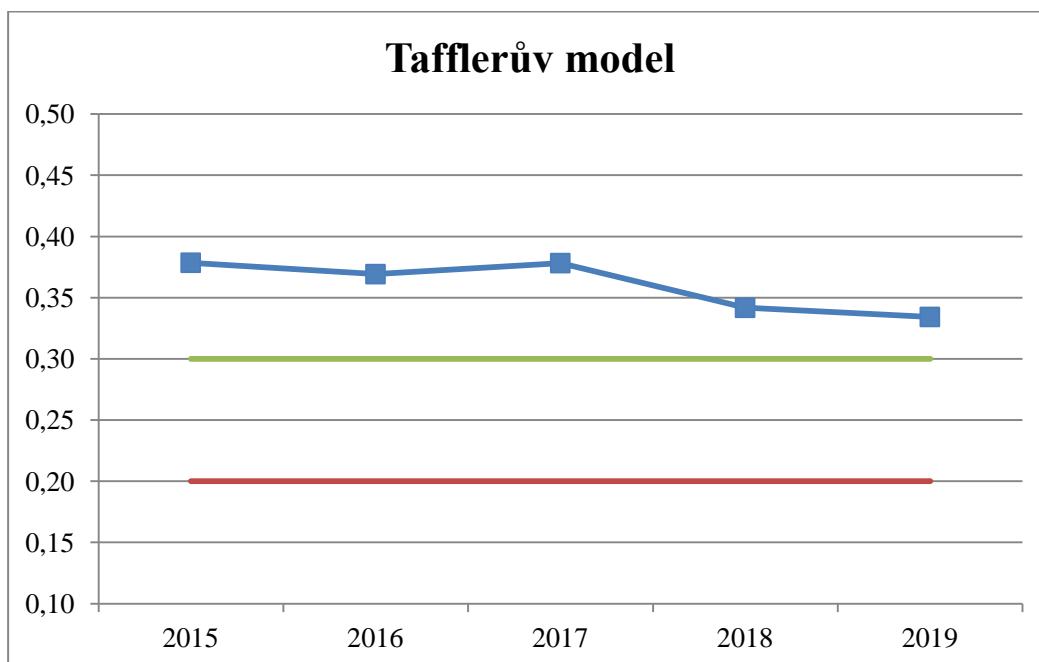
Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 25 - Hodnoty ukazatelů vynásobené příslušnými váhami

	2015	2016	2017	2018	2019
X₁*0,53	0,0159	0,0106	0,0053	-0,0159	-0,0212
X₂*0,13	0,1404	0,1404	0,1547	0,1378	0,1378
X₃*0,18	0,0846	0,0774	0,0774	0,0774	0,0864
X₄*0,16	0,1376	0,1408	0,1408	0,1424	0,1312
Součet	0,38	0,37	0,38	0,34	0,33

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 15 - Tafflerův model

Zdroj: vlastní zpracování

Podle Tafflerova modelu není podnik ohrožený bankrotem. Jeho hodnota se v letech 2015 - 2019 pohybovala v rozmezí 0,33 - 0,38. Je tedy zřejmé, že se pohybovala mírně nad hodnotou 0,3. Hodnota Tafflerova modelu však vykazovala klesající tendence. Ještě v letech 2015 - 2017 činila hodnota modelu 0,38 nebo 0,37. V letech 2018 a 2019 hodnota modelu klesla na 0,34 respektive 0,33. Tento pokles byl zapříčiněn především tím, že poměrový ukazatel X_1 byl v letech 2018 a 2019 záporný. V těchto letech totiž podnik začal vykazovat ztrátu.

4.6 Srovnání s konkurencí

Následující kapitola je zaměřena na komparaci České pošty s vybranými konkurenčními podniky. Pro srovnání byly vybrány tyto společnosti: PPL CZ s.r.o., Direct Parcel Distribution CZ s.r.o. (DPD), Zásilkova s.r.o. a General Logistics Systems Czech Republic s.r.o. (GLS).

Na trhu listovních zásilek má Česká pošta dominantní postavení, avšak objem listovních zásilek každým rokem klesá, což je způsobeno rozvojem elektronické komunikace. Česká pošta rovněž působí na trhu komerčních balíkových zásilek, kde

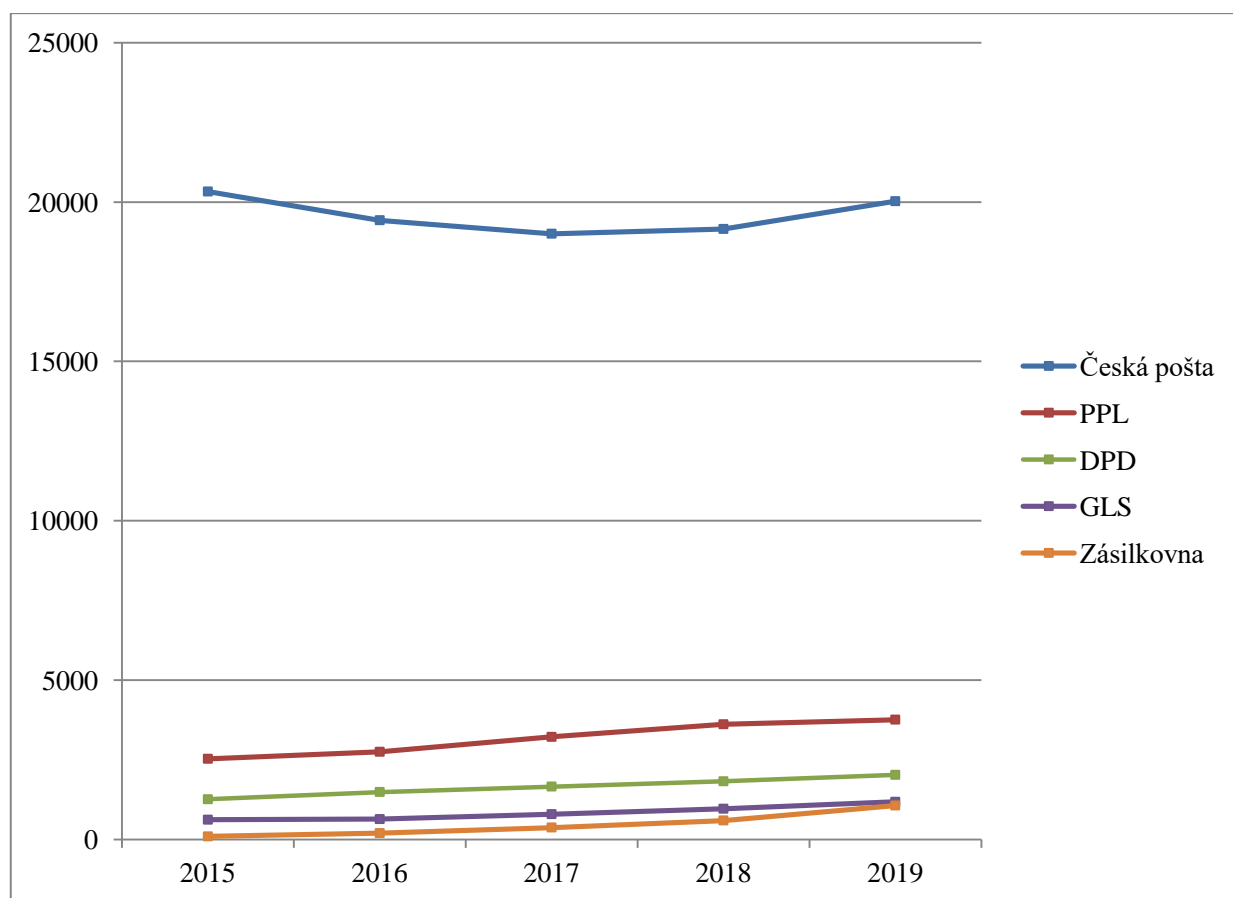
působí i její konkurenti, kteří se snaží získat významné postavení na tomto trhu. V této části bude porovnán čistý obrat za účetní období a čistý zisk České pošty v letech 2015 - 2019 s jejími konkurenty na balíkovém trhu.

Tabulka 26 - Hodnoty čistého obratu České pošty a konkurence (v mil. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Česká pošta	20330	19429	19006	19155	20026
PPL	2529	2749	3217	3612	3758
DPD	1259	1487	1658	1823	2025
GLS	618	636	792	962	1179
Zásilkovna	94	197	373	594	1063

Zdroj: výroční zprávy společností (vlastní zpracování)

Graf 16 - Vývoj čistého obratu České pošty a konkurence (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 16 a tabulky č. 26 je patrné, že největšího čistého obratu ze všech podniků dosahuje Česká pošta. Je to dáno tím, že ostatní společnosti se orientují především na balíkovou přepravu a jiné logistické služby. Česká pošta je mnohem větší podnik a poskytuje rozsáhlejší spektrum služeb. Zatímco u České pošty lze pozorovat spíše kolísavý charakter vývoje obratu, u ostatních společností je zřejmý pozvolný nárůst výnosů. Ačkoliv České poště v letech 2017 - 2019 výnosy rostly, je třeba dodat, že tržby, které tvoří hlavní část výnosů, v těchto letech klesaly. V roce 2019 dosáhl čistý obrat České pošty na více než 20 mld.

Velký nárůst je zaznamenán především u Zásilkovny, jejíž čistý obrat meziročně roste skoro na dvojnásobek předchozího roku. Tempo růstu čistého obratu Zásilkovny je 83,38 %. Výnosy Zásilkovny v roce 2019 činily více než 1 mld. Kč, čímž se přibližuje společnosti GLS, jejíž obrat byl o zhruba 100 mil. Kč větší. Ještě v předchozím roce byl však rozdíl mezi nimi skoro 370 mil. Kč. Největších výnosů z konkurentů České pošty dlouhodobě dosahuje společnost PPL, jejíž obrat se v letech 2015 - 2019 pohyboval v rozmezí 2529 - 3758 mil. Kč. Za ní se nachází společnost DPD, jejíž výnosy v roce 2019 činily něco přes 2 mld. Kč.

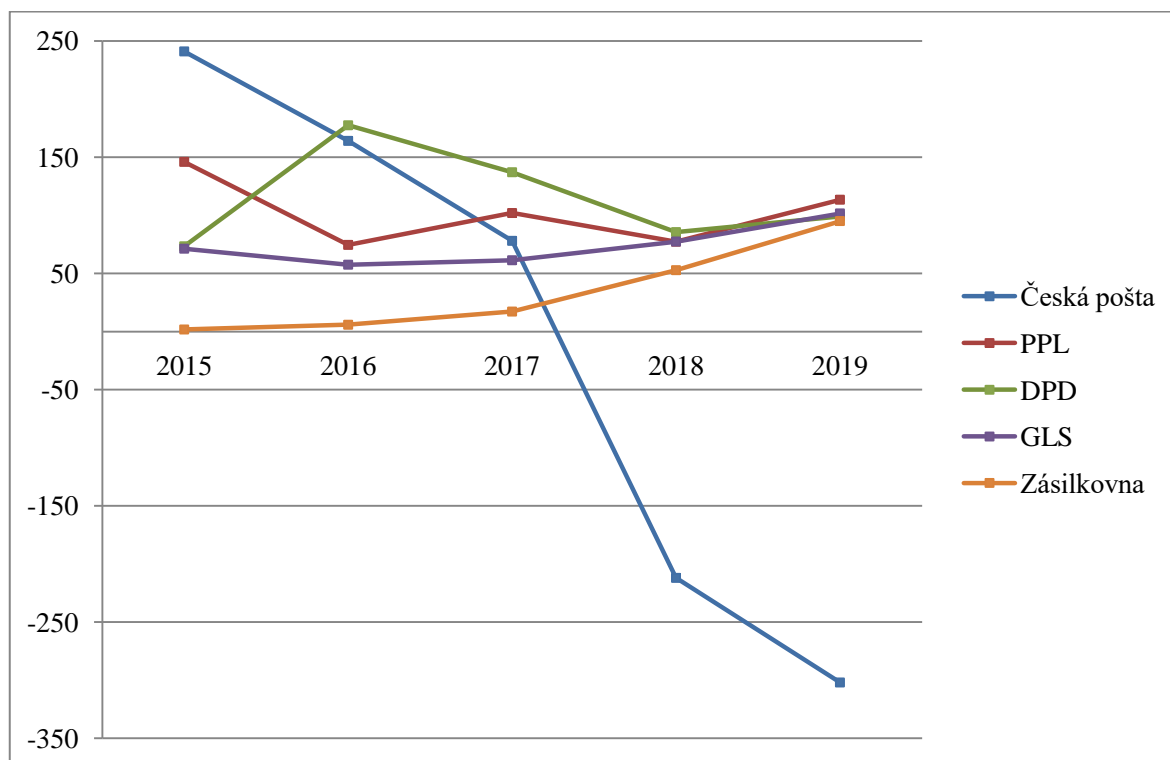
Tabulka 27 - Hodnoty čistého zisku České pošty a konkurence (v mil. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Česká pošta	241	164	78	-212	-302
PPL	145,94	74,52	101,95	77,28	113,39
DPD	73,32	177,44	137,05	85,53	99,12
GLS⁵	71,26	57,48	61,32	77,42	101,61
Zásilkovna	1,73	5,82	17,15	52,78	95,04

Zdroj: výroční zprávy společností (vlastní zpracování)

⁵ Společnost GLS vytváří účetní závěrku za hospodářský rok, který trvá od 1.4. do 31.3. Hodnoty čistého zisku a čistého obratu jsou v prvním období brány za hospodářský rok od 1.4. 2014 do 31.3. 2015. V posledním období jsou brány za hospodářský rok od 1.4. 2018 do 31.3. 2019.

Graf 17 - Vývoj čistého zisku České pošty a konkurence (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Ačkoliv největších výnosů dosahovala Česká pošta, při srovnání čistých zisků s ostatními společnostmi není její pozice až tak odlišná. Naopak vývoj jejího čistého zisku není vůbec příznivý. Z grafu č. 17 je zřejmé, že ještě v roce 2015 dosahovala největšího zisku Česká pošta. Jenže její hospodářský výsledek se stále snižoval a v roce 2018 lze pozorovat pád do červených čísel. Vysoké tempo růstu čistého zisku naopak vykazuje společnost Zásilkovna, které činilo ve sledovaném období více než 172 %. Ještě v roce 2015 činil její čistý zisk 1,73 mil. Kč, v roce 2019 to bylo přes 95 mil. Kč. Díky tomu se Zásilkovně v posledním roce podařilo dostihnout ostatní společnosti.

Z grafu č. 17 je dále patrné, že v letech 2015 - 2019 čisté zisky ostatních tří společností (PPL, DPD, GLS) kolísají v rozmezí 50 - 150 mil. Kč kromě jedné výjimky v roce 2016. V roce 2019 se čisté zisky všech společností, kromě České pošty, pohybovaly kolem 100 mil. Kč.

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Česká pošta je jeden z největších podniků a zároveň zaměstnavatelů v České republice. Zaměstnává kolem 30000 pracovníků, avšak jejich počet v letech 2015 - 2019 vykazuje klesající trend. V roce 2019 pracovalo v České poště 28927 zaměstnanců. Průměrná mzda v České poště vykazuje rostoucí charakter, ale dlouhodobě se pohybuje pod úrovní průměrné mzdy v ČR. V roce 2019 průměrná mzda v České poště činila 27313 Kč, což bylo o 6812 Kč méně než průměrná mzda v ČR. Česká pošta má dále velmi rozsáhlou pobočkovou síť. Počet jejích provozoven se pohybuje nad 3300. Zatímco počet vlastních provozoven se snižuje, počet pošt provozovaných smluvními partnery (Pošty partner) každým rokem roste.

5.1 Zhodnocení finanční analýzy

Z horizontální analýzy aktiv je zřejmé, že jejich hodnota mezi lety 2015 - 2019 měla klesající charakter kromě posledního období (2018 - 2019), kdy byl zaznamenán nárůst. Hodnota dlouhodobého majetku v letech 2015 - 2019 stále klesala a průměrně poklesla o necelých 255 mil. Kč (2,64 %). Oběžná aktiva měla podobný vývoj jako celková aktiva, tedy v prvních třech obdobích klesala a v posledním stoupla. V posledním období (2018 - 2019) prudce narostla hodnota krátkodobých pohledávek. To způsobilo nejen růst oběžných aktiv, ale i růst celkových aktiv.

U horizontální analýzy pasiv je zaznamenán každoroční pokles hodnoty vlastního kapitálu, který v letech 2015 - 2019 průměrně klesl o necelých 311 mil. Kč (3,09 %). Cizí zdroje vykazují podobný vývoj jako celková pasiva (aktiva). V roce 2019 je zaznamenán značný nárůst krátkodobých závazků, díky čemuž v tomto roce vzrostly cizí zdroje. Zároveň narostla i celková pasiva.

Nejdůležitější položkou výnosů jsou tržby z prodeje výrobků a služeb. Z horizontální analýzy výkazu zisků a ztrát je patrné, že i jejich hodnota mezi lety 2015 - 2019 stále klesala. Průměrně tato položka klesla o 462 mil. Kč (2,61 %). Toto je pro podnik jistě negativní fenomén, neboť je to nejvyšší výnosová položka. Nejvyšší nákladovou položkou jsou osobní náklady, které však vykazují rostoucí charakter. Tyto náklady zahrnují mzdy a náklady na pojistné. Nejvyšší růst osobních nákladů byl zaznamenán v roce 2019, kdy vzrostly o 1098 mil. Kč (8,55 %). S tím souvisí i to, že v

tomto roce byl naměřen vyšší růst průměrné mzdy v České poště (o 9,33 %). Dalším negativním jevem je, že hodnota výsledku hospodaření se ve sledovaném období neustále snižovala. Nejmarkantnější pokles nastal mezi lety 2017 - 2018, kdy výsledek hospodaření před zdaněním klesl o více než 400 % a výsledek hospodaření po zdanění o zhruba 371 %. V roce 2018 se totiž podnik dostal do ztráty, která se následující rok ještě prohloubila.

Z vertikální analýzy aktiv vyplynulo, že oběžná aktiva mírně převyšovala dlouhodobý majetek. Průměrný podíl dlouhodobého majetku na aktivech v rozmezí let 2015 - 2019 činil 46,46 %, z čehož vysokou část zahrnoval DHM. Průměrný podíl oběžných aktiv v těchto letech byl 53,03 %. Jeho významnou část pokrývaly peněžní prostředky a krátkodobé pohledávky. Z vertikální analýzy pasiv je patrné, že podíl vlastního kapitálu a cizích zdrojů se ve sledovaných letech pohyboval kolem 50 % na celkových pasivech. Vysokou část cizích zdrojů zahrnovaly především krátkodobé závazky.

V rámci analýzy poměrových ukazatelů byly počítány vybrané ukazatele likvidity, rentability, aktivity a zadluženosti. Běžná likvidita podniku se v letech 2015 - 2019 pohybovala v rozmezí 1,15 - 1,20. To znamená, že byla pod úrovní doporučené hodnoty. Je to však způsobeno tím, že podnik má pouze malé zásoby. Hodnota pohotové likvidity kolísala mezi 1,02 - 1,14 a hodnota okamžité likvidity se pohybovala mezi 0,5 - 0,85. Zatímco u pohotové likvidity byla v posledním roce zaznamenána nejvyšší hodnota, u okamžité likvidity byla v tomto roce naměřena nejnižší hodnota.

V rámci výpočtu ukazatelů rentability bylo zjištěno, že všechny vyhodnocené ukazatele vykazovaly ve sledovaných letech klesající charakter. V roce 2018 byly naměřeny záporné hodnoty ukazatelů rentability. Jak již bylo řečeno, tento rok se podnik dostal do ztráty, je tedy nutno nyní hovořit o ztrátovosti podniku. Všechny měřené ukazatele se pohybovaly v rozmezí (-4 %) - 3 %.

V celém sledovaném období doba obratu závazků z obchodních vztahů významně převyšovala dobu obratu pohledávek z obchodních vztahů. Průměrná doba obratu pohledávek z obchodních vztahů byla 28 dnů a průměrná doba obratu závazků z obchodních vztahů činila 112 dnů.

Oba hlavní ukazatele zadluženosti (celková zadluženost a koeficient samofinancování) se v letech 2015 - 2019 pohybovaly kolem 50 %. Oba vykazovaly kolísavý charakter.

Čistý pracovní kapitál vykazoval ve sledovaném období spíše klesající charakter a pohyboval se v rozmezí 1500 - 1900 mil. Kč. Je tedy zřejmé, že si podnik zachoval určitou míru likvidity.

V další části byly vypočítány vybrané bankrotní a bonitní modely. Podle Kralickova Quicktestu se podnik nachází po celé sledované roky v šedých zónách. V prvních letech měl ještě blíže k bonitě, v posledních dvou letech se však blížil finančním problémům. Podle indexu IN99 podnik netvoří žádnou přidanou hodnotu. Vývoj indexu není příznivý, jelikož jeho hodnota vykazuje klesající charakter. Podle bankrotního Tafflerova modelu má podnik nízkou pravděpodobnost bankrotu. Jeho vývoj je však, podobně jako u předchozích indexů, rovněž klesající.

5.2 Srovnání s konkurencí

Na závěr byla provedena komparace České pošty s ostatními společnostmi, které působí na trhu komerčních balíkových zásilek. Byly porovnány jejich celkové výnosy a čistý zisk. Pro porovnání byly zvoleny tyto společnosti: PPL, DPD, GLS a Zásilkovna.

Ve srovnání s konkurenčními podniky dosahuje Česká pošta největších výnosů, což je však dáno tím, že je mnohem větším podnikem, který nabízí rozsáhlejší spektrum služeb. Ostatní společnosti se soustředí spíše na přepravu zásilek. V roce 2019 dosáhly celkové výnosy České pošty na 20 mld. Kč. Z ostatních společností dosahuje největších výnosů PPL a za ní následují DPD a GLS. Největší meziroční růst obrátu je zaznamenán u Zásilkovny, která pomalu dohání GLS.

Při srovnání čistých zisků vyplynulo, že ještě v roce 2015 měla Česká pošta největší zisk, který tehdy činil 241 mil. Kč. Jenomže se její hospodářský výsledek stále snižoval a v roce 2018 se dostala do ztráty. Nejvyšší tempo růstu čistého zisku měla opět Zásilkovna. V roce 2019 se čisté zisky všech společností, kromě České pošty, pohybovaly kolem 100 mil. Kč. Česká pošta v tomto roce vykázala ztrátu 302 mil. Kč.

6 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo zhodnotit finanční situaci státního podniku Česká pošta. Finanční analýza byla provedena mezi lety 2015 - 2019. Data byla čerpána z účetních výkazů podniku. Dílčím cílem bylo porovnat čistý zisk a celkové výnosy České pošty s vybranými konkurenčními podniky.

V teoretické části bylo uvedeno, že finanční analýza posuzuje finanční výkonnost a finanční zdraví firem. Hlavními podkladovými zdroji pro její tvorbu jsou účetní výkazy. Dále byly popsány metody finanční analýzy, kam se řadí analýza absolutních ukazatelů, analýza rozdílových ukazatelů a zejména analýza poměrových ukazatelů. V posledních kapitolách rešeršní části byly definovány vybrané bankrotní a bonitní modely.

V praktické části byla nejprve charakterizována Česká pošta. Byly uvedeny vybrané informace o podniku například počet zaměstnanců, průměrná mzda v podniku nebo počet provozoven. Dále byly aplikovány metody finanční analýzy. Nakonec bylo provedeno krátké srovnání s konkurencí.

Přestože má Česká pošta v poslední době leckdy kontroverzní pověst, jedná se o tradiční instituci, jejíž historie sahá až do období první republiky. Zároveň je jedním z největších zaměstnavatelů v České republice. Průměrná mzda v České poště se však pohybuje značně pod úrovní průměrné mzdy v ČR.

Z horizontální analýzy aktiv a pasiv vyplynulo, že jejich hodnota měla, mimo poslední období, klesající charakter. Z aktiv ubývá zejména dlouhodobý majetek a z pasiv klesá vlastní kapitál. V posledním období bylo zaznamenáno, že značně vzrostly krátkodobé pohledávky a krátkodobé závazky.

Důležitým poznatkem z horizontální analýzy výkazu zisků a ztrát bylo, že tržby z prodeje výrobků a služeb, které jsou nejvýznamnější položkou výnosů, meziročně stále klesaly. Naopak osobní náklady, což je nejvyšší položka nákladů, stále rostly. Toto byl jeden z důvodů, proč podniku stále klesal zisk, až se v roce 2018 dostal do ztráty.

Vertikální analýza ukázala, že poměr dlouhodobého majetku a oběžných aktiv se pohybuje kolem 50 % na celkových aktivech. Podobný poměr mají i vlastní kapitál a cizí zdroje na celkových pasivech.

V rámci analýzy poměrových ukazatelů byly počítány vybrané ukazatele likvidity, rentability, aktivity a zadluženosti. Při výpočtu ukazatelů likvidity bylo zjištěno, že v doporučených hodnotách se nepohybuje pouze běžná likvidita. Nepříznivý vývoj vykazovaly ukazatele rentability, jejichž hodnota se neustále snižovala. Jelikož se v roce 2018 dostal podnik do ztráty, byly naměřeny záporné ukazatele rentability.

Dále proběhla aplikace bankrotních a bonitních modelů. Podle bankrotního Tafflerova modelu je v podniku nízká pravděpodobnost bankrotu, avšak IN99 vypovídá, že podnik netvoří žádnou přidanou hodnotu. Podle Kralickova Quicktestu se podnik nachází v šedých zónách.

Při srovnání s konkurencí bylo zjištěno, že ještě v roce 2015 vykazovala Česká pošta nejvyšší zisk. Ten se ovšem neustále snižoval, až se v roce 2018 dostala Česká pošta do červených čísel. Vysoké tempo růstu celkových výnosů i čistého zisku je zaznamenáno u společnosti Zásilkovna. V roce 2019 Česká pošta vykázala ztrátu 302 mil. Kč. Ostatní společnosti v tomto roce vykázaly zisk kolem 100 mil. Kč.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2018. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.

HOMOLKA, Jaroslav. *Podniková ekonomika a řízení*. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2014. ISBN 978-80-213-2504-3.

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. *Finance podniku*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. ISBN 978-80-7357-492-5.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7179-903-0.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. *Úvod do podnikové ekonomiky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-2034-5.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Finanční řízení. ISBN 978-80-271-2028-4.

RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ. *Finanční management*. Praha: Grada, 2012. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4047-8.

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ. *Podniková ekonomika - klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0689-9.

ZÁMEČNÍK, Roman, Zuzana TUČKOVÁ a Ludmila HROMKOVÁ. *Podniková ekonomika II*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007. ISBN 978-80-7318-624-1.

Internetové zdroje

ČESKÁ POŠTA. *Historie České pošty* [online]. © 2020 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/o-ceske-poste/historie>

ČESKÁ POŠTA. *Profil společnosti* [online]. © 2020 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/o-ceske-poste/profil>

ČESKÁ POŠTA. *Výroční zprávy* [online]. © 2020 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/o-ceske-poste/profil/vyrocní-zpravy>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Katalog produktů* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/katalog-produktu>

ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Datové sady* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: https://data.ctu.cz/dataset?f%5B0%5D=og_group_ref%3A5

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Sbírka listin: Direct Parcel Distribution CZ s.r.o.* [online]. © 2012-2015 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=448430>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Sbírka listin: General Logistics Systems Czech Republic s.r.o.* [online]. © 2012-2015 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=633261>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Sbírka listin: PPL CZ s.r.o.* [online]. © 2012-2015 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=702743>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Sbírka listin: Zásilkovna s.r.o.* [online]. © 2012-2015 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=348973>

8 Přílohy

Příloha 1 - Zkrácená rozvaha 2015 - 2019 (v mil. Kč) - část aktiv	87
Příloha 2 - Zkrácená rozvaha 2015 - 2019 (v mil. Kč) - část pasiv	88
Příloha 3 - Zkrácený výkaz zisků a ztrát 2015 - 2019 (v mil. Kč).....	89

Příloha 1 - Zkrácená rozvaha 2015 - 2019 (v mil. Kč) - část aktiv

Označení	Položka	2015	2016	2017	2018	2019
	Aktiva celkem	22 517	20 849	20 229	19 552	20 413
B	Dlouhodobý majetek	9 950	9 894	9 748	9 524	8 931
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	335	346	363	356	297
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	9 299	9 232	9 089	8 878	8 555
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	316	316	296	290	79
C	Oběžná aktiva	12 434	10 884	10 362	9 921	11 383
C. I.	Zásoby	317	324	197	180	172
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	719	1 317	524	821	23
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	2 473	2 866	4 389	3 432	6 263
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	50	50	0	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	8 875	6 327	5 252	5 488	4 925
D.	Časové rozlišení	133	71	119	107	99

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Příloha 2 - Zkrácená rozvaha 2015 - 2019 (v mil. Kč) - část pasiv

Označení	Položka	2015	2016	2017	2018	2019
	Pasiva celkem	22 517	20 849	20 229	19 552	20 413
A.	Vlastní kapitál	10 492	10 239	10 145	9 751	9 249
A. I.	Základní kapitál	3 588	3 588	3 588	3 588	3 588
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	6 288	6 184	6 102	6 000	5 587
A. III.	Fondy ze zisku	375	376	377	375	376
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	241	164	78	-212	-302
B. + C.	Cizí zdroje	11 509	10 070	9 597	9 325	10 712
B.	Rezervy	627	701	571	682	701
C. I.	Dlouhodobé závazky	326	303	306	234	155
C. II.	Krátkodobé závazky	10 556	9 066	8 720	8 409	9 856
D.	Časové rozlišení	516	540	487	476	452

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)

Příloha 3 - Zkrácený výkaz zisků a ztrát 2015 - 2019 (v mil. Kč)

Označení	Položka	2015	2016	2017	2018	2019
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	18 463	18 006	17 409	17 186	16 609
II.	Tržby za prodej zboží	802	257	340	201	193
A.	Výkonová spotřeba	6 150	5 004	4 496	4 485	4 405
D.	Osobní náklady	11 886	12 317	12 702	12 837	13 935
E.	Úprava hodnot v provozní oblasti	888	790	818	862	839
III.	Ostatní provozní výnosy	984	1 092	1 118	1 678	2 944
F.	Ostatní provozní náklady	1 057	1 062	809	1 140	967
	Provozní výsledek hospodaření	277	206	62	-238	-379
VII.	Ostatní finanční výnosy	56	63	132	74	58
K.	Ostatní finanční náklady	57	87	117	127	72
	Finanční výsledek hospodaření	24	-13	29	-37	3
	Výsledek hospodaření před zdaněním	302	193	91	-275	-376
L.	Daň z příjmů	61	29	13	-63	-74
	Výsledek hospodaření po zdanění	241	164	78	-212	-302
	Čistý obrat za účetní období	20 330	19 429	19 006	19 155	20 026

Zdroj: výroční zprávy České pošty (vlastní zpracování)